

JAARVERSLAG
VAN DE
VASTE COMMISSIE VOOR TAALTOEZICHT
OVER HET JAAR 1991

beknopte tekst

Het voorliggende activiteitsverslag, dat de Vaste Commissie voor Taaltoezicht in uitvoering van de wet van 2 augustus 1963 op het gebruik van de talen in bestuurszaken de eer heeft neer te leggen, is het zevenentwintigste sinds de inwerkingtreding van die wet.

Overeenkomstig artikel 55 van diezelfde wet (artikel 62 van de bij koninklijk besluit van 18 juli 1966 gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken - hierna, gecoördineerde taalwetten) wordt het overgezonden door de Minister van Binnenlandse Zaken.

A L G E M E E N H E D E N

I. SAMENSTELLING VAN DE COMMISSIE EN DE ADMINISTRATIEVE DIENST

A. SAMENSTELLING VAN DE COMMISSIE

Op 31 juli 1990 verstreek het mandaat van de leden die door het koninklijk besluit van 28 juli 1986 werden benoemd (cfr. artikel 60, § 1, van de gecoördineerde taalwetten).

Steunend op de continuïteit van de openbare dienst zijn de leden hun mandaat blijven uitoefenen tot de vernieuwing van de mandaten door het koninklijk besluit van 11 april 1991 werd gerealiseerd.

Tot en met die datum was de Commissie als volgt samengesteld:

Nederlandse afdeling

Vaste leden:

de heren

E. VAN LEUVEN (ondervoorzitter)

P. DECLERCK

E. DIRIX

E. VAN LERBERGHE

-

Plaatsvervangende leden:

de heren

C. VAN EECKAUTE

L. VAN BUYTEN

H. MACHIELSEN

M. BOES

G. CROISIAU

Franse afdeling

Vaste leden:

de heren

H. PLUNUS (ondervoorzitter)

J. BERTOUILLE

J.-M. BUSINE

J.-P. JACOBS

M. VAN DOOSSELAERE

Plaatsvervangende leden:

de heren

G. MOORAT

R. BOSSEAUX

M. DEHU

J.-F. DECHAMPS

mevrouw

S. HENRION-GIELE

Duitstalig lid

Vast lid:

de heer

W. WEHR

Plaatsvervangend lid:

mevrouw

L. WIESEN

Na 11 april 1991 werd door de vernieuwing van de mandaten de samenstelling van de Commissie grondig herschikt. Sindsdien was ze als volgt samengesteld:

Nederlandse afdeling

Vaste leden:
de heren

G. CROISIAU (ondervoorzitter)
M. BOES
P. DECLERCK
C. VAN EECKAUTE
G. VAN HAEGENDOREN

Plaatsvervangende leden:
de heren

W. VANDEN BROUCKE
E. DIRIX
L. VAN BUYTEN
I. VAN DEN BOSSCHE
P. VAN SCHUYLENBERGH

Franse afdeling

Vaste leden:
de heren

J.-P. JACOBS (ondervoorzitter)

J. BERTOUILLE
J.-M. BUSINE
G. MOORAT
mevrouw
Ch. VERLAINE

Plaatsvervangende leden:
mevrouw

J. DELAPIERRE
de heren
C. POURTOIS
J. LURQUIN
L. VANDENBROECK
mevrouw
C. JANSSEN

Duitstalig lid

Vast lid:
de heer
W. WEHR

Plaatsvervangend lid:
de heer
H. TIMMERMAN

*

* *

De Commissie staat erop hulde te brengen aan de leden wier mandaat van vast of plaatsvervangend lid niet werd vernieuwd.

Voor de Nederlandse afdeling is die hulde bestemd voor de heren VAN LEUVEN (ondervoorzitter sinds 1982) en VAN LERBERGHE, vaste leden, en de heer MACHIELSEN, (plaatsvervangend lid).

De Franse afdeling betreurt het vertrek van de heren PLUNUS (ondervoorzitter sinds 1978) en VAN DOOSSELAERE, vaste leden en van mevrouw HENRION-GIELE en de heren BOSSEAU, DECHAMPS en DEHU (plaatsvervangende leden).

De Commissie stelt er prijs op uiting te geven aan de achting en de erkentelijkheid die zij al de oud-leden toe-

draagt voor de taak die zij in hun mandaat hebben volbracht.

*

* *

Medio 1991 traden een paar wijzigingen op. De heer VAN HAEGENDOREN werd benoemd tot adjunct-referendaris bij de Raad van State. Krachtens artikel 107 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State is die functie onverenigbaar met het mandaat van lid van de V.C.T. Bijgevolg heeft hij zijn ontslag als titularis van dit mandaat aangeboden, wat door het koninklijk besluit van 16 oktober 1991 werd bekrachtigd.

Door hetzelfde koninklijk besluit werd de heer VAN HAEGENDOREN vervangen door de heer VAN SCHUYLENBERG die voordien plaatsvervangend lid was; tevens werd mevrouw G. CLAES benoemd tot plaatsvervangend lid van deze laatste.

Aangezien de heer BUSINE bevorderd werd tot de graad van bestuursdirecteur van de administratieve dienst van de V.C.T. diende hij zijn ontslag in als vast lid, wat door het koninklijk besluit van 9 oktober 1991 werd bekrachtigd.

Door hetzelfde koninklijk besluit werd de heer LURQUIN, plaatsvervangend lid, benoemd tot vast lid en werd mevrouw V. BAUFFE benoemd tot plaatsvervangend lid.

Mevrouw VERLAINE werd bevorderd tot de graad van adviseur in de administratieve dienst van de V.C.T. Daardoor diende zij haar ontslag in als vast lid van de Commissie wat door het koninklijk besluit van 9 december 1991 werd bekrachtigd. Door datzelfde koninklijk besluit werd mevrouw JANSSEN, plaatsvervangend lid, benoemd tot vast lid en werd de heer G. DENEFF tot haar plaatsvervanger benoemd.

Zoals de vorige jaren werd het voorzitterschap van de Commissie door mevrouw A. VAN CAUWELAERT - DE WYELS waargenomen.

B. SAMENSTELLING VAN DE ADMINISTRATIEVE DIENST

De Commissie heeft de pensionering van drie ambtenaren die in het begin van het jaar op rust gingen en niet onmiddellijk werden vervangen, sterk aan gevoeld. Het gaat om de heer J. VOSSSEN, bestuursdirecteur, van de Nederlandse taalrol, mevrouw S. VANDERMEIREN, adviseur, tweetalig adjunct van de voornoemde, van de Franse taalrol, en de heer A. CHARLIER, adjunct-adviseur, van de Franse taalrol.

De maandenlange afwezigheid van leidende ambtenaren bracht de V.C.T. in een heel moeilijk parket en remde de goede werking van de dienst.

In juni 1991 werd de heer BUSINE, van de Franse taalrol, bevorderd tot de graad van bestuursdirecteur waardoor hij de leiding van de V.C.T. overnam ter vervanging van de heer J. VOSSEN.

Tengevolge van die bevordering diende de heer BUSINE zijn ontslag in als vast lid van de V.C.T.

Aangezien hij een hoge functie bekleedde in het kabinet van de Staatssecretaris voor Volksgezondheid en Gehandicaptenbeleid nam hij in 1991 zijn nieuwe betrekking niet in.

Mevrouw M. DE PLAEN, van de Franse taalrol, die als bestuurssecretaris werkzaam was bij de diensten van de Vice-Gouverneur van Brabant, werd bevorderd tot adjunct-adviseur en in november 1991 tewerkgesteld bij de administratieve dienst van de V.C.T.

Mevrouw VERLAINE, van de Franse taalrol, werd bevorderd tot de graad van adviseur en in december 1991 tewerkgesteld bij de administratieve dienst van de V.C.T.

Zij diende derhalve haar ontslag in als vast lid van de Franse afdeling van de V.C.T.

Het secretariaat van de verenigde afdelingen van de V.C.T. werd waargenomen door de heer PIESENS en mevrouw VANDERMEIREN tot 1 oktober 1991 en vervolgens door de heer J. PIRET.

Mevrouw VANDERMEIREN, tot 1 oktober 1991, en vervolgens de heer PIRET, enerzijds, en de heer PIESENS, anderzijds, hebben het ambt van secretaris-verslaggever uitgeoefend respectievelijk m.b.t. de Franse en de Nederlandse afdeling.

II. WERKZAAMHEDEN VAN DE COMMISSIE

Tijdens het jaar 1991 hebben de verenigde afdelingen acht- en vijftig zittingen gehouden.

De werkzaamheden van de verenigde afdelingen worden in deel een behandeld.

De werkzaamheden van de Nederlandse en van de Franse afdeling worden in de delen twee en drie behandeld.

Algemene statistische gegevens

Betreffende de klachten en de vragen om advies geven de volgende tabellen alle nuttige inlichtingen:

VERENIGDE AFDELINGEN

Ingediende zaken

	Vragen om advies	Klachten	Onderzoeken	Totaal
F + N			5	5
F	15	129	-	144
N	23	65	-	88
D	-	37	-	37
Totaal	38	231	5	274

Afgehandelde zaken (1)

F + N	-	-	4	4
F	15	51	-	66
N	21	58	-	79
D	-	34	-	34
Totaal	36	143	4	183

NEDERLANDSE AFDELING

	Vragen om advies	Klachten	Onderzoeken	Totaal
Ingediende zaken	-	13	-	13
Afgehandelde zaken (1)		20	-	20

FRANSE AFDELING

	Vragen om advies	Klachten	Onderzoeken	Totaal
Ingediende zaken	-	-	-	-
Afgehandelde zaken	-	-	-	-

(1) Met inbegrip van de zaken die in de vorige jaren werden ingediend.

R E C H T S P R A A K

DEEL EEN
VERSLAG VAN DE
VERENIGDE AFDELINGEN

HOOFDSTUK EEN
ALGEMEENHEDEN

- I. KLACHTEN WAAROVER DE V.C.T. ZICH NIET HEEFT UITGESPROKEN WEGENS ONBEVOEGDHEID
- A. GECOÖRDINEERDE WETTEN NIET VAN TOEPASSING
- Unerg:
klacht van een Franstalig particulier uit Wezembeek-Oppem die de zender *La Cinq* niet kan ontvangen.

De V.C.T. is van oordeel dat zij niet bevoegd is wat het al dan niet distribueren van een bepaald televisiestation betreft en dat die materie niet ressorteert onder de gecoördineerde taalwetten.
(Advies 22.198 van 28 maart 1991)

 - Firma Werner & Merz Benelux:
Franstalige mededeling in de *Grenz-Echo* van 18 augustus 1990.

De Firma Werner & Merz Benelux met zetel te Brussel is een privé-firma die geen concessiehouder is van een openbare dienst of die niet belast is met een taak die de grenzen van een privaat bedrijf te buiten gaat en die de wet of de openbare machten haar hebben toevertrouwd in het belang van het algemeen.

Zij valt derhalve niet onder toepassing van artikel 1, § 1, 2°, van de gecoördineerde taalwetten in bestuurszaken.

Aangezien het publiceren door een privé-firma van een waarschuwing aan de bevolking niet is geregeld bij wetten of reglementen, valt het voornoemde bericht evenmin onder toepassing van artikel 52, § 1, van de voornoemde wetten.
(Advies 22.229 van 7 maart 1991)

- A.S.L.K.:
Engelse vermeldingen op rekeninguittreksels bestemd voor de klanten.

De A.S.L.K. is een bankinstelling. In het kader van haar bankactiviteiten werd zij door de wetgever ertoe gemachtigd op te treden als een private bank. Het bedoelde rekeninguittreksel is een vertrouwelijk document waarop de Engelse vermeldingen voorkomen naast die welke gesteld zijn in de taal van de klant.

Het rekeninguittreksel is een louter commerciële betrekking tussen de bank en haar cliënteel en valt derhalve niet onder de toepassing van de gecoördineerde taalwetten. (Advies 22.231 van 14 maart 1991)

- Bestuur der Postcheques:
tweetalige waarborgkaarten.

De "Waarborgkaart - Carte de garantie" is een multifunctionele kaart die ter beschikking wordt gesteld van de rekeninghouders de ze kunnen gebruiken in tal van ledenstaten van de Wereldpostvereniging, waarvan het Frans de officiële voertaal is.

Waarborgkaarten die door financiële instellingen, met inbegrip van de openbare instellingen, zoals de Postcheque, aan de cliënteel worden uitgereikt, hebben de aard van commerciële betrekkingen en zijn geen administratieve documenten bedoeld door de gecoördineerde taalwetten. (Advies 22.130 van 11 september 1991)

B. TAALGEBRUIK IN GERECHTSZAKEN

- Gemeente Voeren:
beëdigde vertalingen bij de Burgelijke Stand.

De ambtenaar van Burgerlijke Stand heeft een van de inwoners ertoe verplicht hem een beëdigde vertaling voor te leggen van twee akten : een getuigschrift van ontstentenis van beroep en een uittreksel van echtscheiding. De klaagster is van oordeel dat de artikelen 13 en 14 van de gecoördineerde taalwetten de particulieren het recht verlenen op gratis vertaling van de akten (van de Burgerlijke Stand) die zij nodig hebben.

Het getuigschrift van ontstentenis van beroep en het uittreksel van echtscheiding zijn gerechtelijke handelingen die, bijgevolg, binnen de toepassingsfeer vallen van de wet van 15 juli 1935 op het gebruik van de talen in gerechtszaken en, meer bepaald, van artikel 38 daarvan. Dat artikel bepaalt dat aan elke in het Frans gestelde akte van rechtspleging en aan elk in dezelfde taal gesteld vonnis of

arrest, waarvan de betekening of de kennisgeving moet gedaan worden in het Nederlands taalgebied, een Nederlandse vertaling toegevoegd moet worden.

De V.C.T. verklaart zich derhalve onbevoegd om kennis te nemen van die zaak.
(Advies 22.249 van 11 september 1991)

- Griffie van het Vrederecht te Voeren:
Nederlandstalige "uitnodiging" gestuurd aan een Franstalige inwoner.

Het bewuste document is een voorstel van minnelijke schikking. Het kan beschouwd worden als een basis van rechtsvervolgning en niet als een louter administratieve handeling.

De V.C.T. is niet bevoegd. De handeling valt onder toepassing van de wet van 15 juni 1935 op het gebruik van de talen in gerechtszaken.
(Advies 23.071 van 23 oktober 1991)

C. TAALGEBRUIK BIJ HET LEGER

- Brandwondencentrum van het Militair Hospitaal te Neder-
over-Heembeek:
medisch document voor een Nederlandstalige, in het Frans opgesteld door Dr. Vanderkelen.

De V.C.T. stelt vast dat de militaire hospitalen uitdrukkelijk worden bedoeld bij artikel 25, A en B, van de wet van 30 juli 1938, gewijzigd bij de wet van 30 juli 1955 op het gebruik der talen bij het leger.

Het militair hospitaal van Brussel valt onder toepassing van artikel 25 B van de wet op het gebruik der talen bij het leger. Dit artikel bepaalt: "Het militair hospitaal wordt beschouwd als een eenheid met gemengd taalreglement. Het personeel bestaat voor de helft uit leden die van hun wezenlijke kennis der Nederlandse taal hebben doen blijken en voor de andere helft uit leden die van hun wezenlijke kennis der Franse taal hebben doen blijken.

Bij gebrek aan getuigschriften wordt die rechtvaardiging geleverd door een gepast examen waarvan programma en inrichting bij koninklijk besluit worden bepaald. De geneesheer-directeur en de dirigerende officier moeten van de kennis van beide talen doen blijken op grond van het bepaalde in artikel 5."

Anderzijds bepaalt artikel 1, § 1, 1e lid, van de gecoördineerde taalwetten dat die wetten toepasselijk zijn op de gecentraliseerde en gedecentraliseerde openbare diensten

van de Staat, van de provinciën en van de gemeenten voor zoverre zij inzake taalgebruik niet beheerst worden door een andere wet.

Daaruit volgt dat de militaire hospitalen instellingen zijn die onder de militaire overheid ressorteren en als dusdanig buiten de toepassingsfeer van de gecoördineerde taalwetten vallen.

De taalregeling die toepasselijk is op de werking van de diensten is die welke wordt voorgeschreven bij de wet van 30 juli 1938, gewijzigd bij de wet van 30 juli op het gebruik der talen bij het leger.

In haar advies 3362 van 16 maart 1972 oordeelde de V.C.T. dat ofschoon het militair hospitaal naast militair personeel, burgers tewerkstelt, de voornoemde wetten van toepassing zijn.

Om de hierboven aangehaalde redenen acht de V.C.T. zich niet bevoegd om een advies uit te brengen over de taalregeling die toepasselijk is op militaire ziekenhuizen, beschouwd als diensten of instellingen van het leger, en meer bepaald, op de betrekkingen tussen het personeel en de zieken.

Zij bevestigt haar advies 21.175 van 20 september september 1990.

(Advies 21.175 van 18 september 1991)

HOOFDSTUK TWEE
RECHTSPRAAK

I. DIENSTEN WAARVAN DE WERKKRING HET HELE LAND BESTRIJKT

A. TRAPPEN VAN DE HIERARCHIE EN TAALKADERS

Algemeenheden

1. AANTAL UITGEBRACHTE ADVIEZEN

In 1991 hebben de verenigde afdelingen van de V.C.T. een advies uitgebracht over een ontwerp tot wijziging van trappen van de hiërarchie. Over dezelfde periode brachten zij tweeëntwintig adviezen uit over ontwerpen van taalkaders waarvan er elf betrekking hebben op wijzigingen van bestaande taalkaders.

2. CONTROLE EN NALEVING VAN DE TAALKADERS

Ten einde een betere controle te kunnen uitoefenen op de naleving van de taalkaders besliste de V.C.T. op 17 januari 1985 om voor alle diensten die bij de vaststelling van taalkaders betrokken zijn, vanaf 1 juli 1985 en nadien om de zes maanden, de personeelssituatie t.o.v. de bestaande taalkaders op te vragen.

De verkregen cijfergegevens worden telkens samengevat in een tabel en uitvoerig besproken in de vergaderingen van de V.C.T.

3. ONISTENTENIS VAN TAALKADERS

Hieronder volgt een lijst van diensten die niet over taalkaders beschikken, gegroepeerd per ministerieel departement.

Buitenlandse Zaken

Dienst voor de Overzeese Sociale Zekerheid

De trappen 3 tot 12 werden vernietigd door het arrest van de Raad van State 29.614 van 23 maart 1988. De V.C.T. kreeg een nieuw ontwerp van taalkaders voorgelegd, waarover zij op 20 november 1991 het advies 23.143 heeft uitgebracht.

Economische Zaken

Nationaal Instituut voor Extractiebedrijven

Over een beroep, door de V.C.T. bij de Raad van State ingediend op 8 september 1987, sprak deze laatste zich uit in de arresten 32.993 van 13 september 1989 en 34.800 van 24 april 1990, waarbij de weigerende beslissing van de Minister van Economische Zaken om taalkaders te laten vaststellen, werd vernietigd. Tot op heden werden er geen taalkaders vastgesteld.

Instituut tot Aanmoediging van het Wetenschappelijk Onderzoek in Nijverheid en Landbouw

Nationaal Waarborgfonds inzake Kolenmijnschade

Studiecentrum voor Kernenergie

De V.C.T. heeft op 5 oktober 1985 bij de Raad van State een beroep ingediend tegen de impliciete weigering van de bevoegde Minister om de taalkaders vast te stellen.

Nationale Instelling voor Radioactief Afval en Splijtstoffen

Instelling voor de Ontwikkeling van de Ondergrondse Vergassing

Interuniversitair Instituut voor Kernwetenschappen

Financiën

Nationale Maatschappij voor Krediet aan de Nijverheid

Op 25 januari 1990 bracht de V.C.T. het advies 20.037 uit waaraan tot op heden geen gevolg werd gegeven.

Gemeentekrediet van België

Gelijklopend aan de procedure voor de Rechtbank van Eerste Aanleg heeft de V.C.T. bij de Raad van State een beroep ingediend tegen de impliciete weigering van de bevoegde Minister om de taalkaders vast te stellen.

Nationale Investeringsmaatschappij

Op 23 juli 1990 heeft de V.C.T. bij de Raad van State een beroep ingediend tegen de impliciete weigering van de bevoegde Minister om de taalkaders vast te stellen.

Binnenlandse Zaken

Nationaal Orkest van België

Nationale Dienst voor de Congressen

Koninklijke Muntchouwborg

Koninklijke Academie voor Overzeese Wetenschappen

Tewerkstelling en Arbeid

Instituut voor de verbetering van de arbeidsvoorwaarden

Op 31 mei 1990 bracht de V.C.T. een advies 21.005 uit waaraan tot op heden geen gevolg werd gegeven.

Verkeerswezen

Regie voor Maritiem Transport

Op 18 december 1991 heeft de V.C.T. het advies 22.029 uitgebracht waaraan tot op heden geen gevolg werd gegeven.

N.M.B.S.

De taalkaders zijn vernietigd door de Raad van State op 26 juni 1986 (arrest 26.770). Er is nog geen nieuw voorstel van taalkaders ingekomen.

Regie van Telegrafie en Telefonie

De taalkaders van het hoofdbestuur (3e tot 12e trap) zijn vernietigd door de Raad van State op 7 september 1988 (arrest 30.643). Er is nog geen nieuw voorstel van taalkaders ingekomen.

Regie der Posterijen

De taalkaders van de diensten Omslagen te Jemelle en Zegel te Mechelen zijn vernietigd door het arrest van de Raad van State 35.011 van 13 september 1989. Er is nog geen nieuw voorstel van taalkaders ingekomen. De Minister legde evenmin de ontwerpen van taalkaders van de vakantiecentra voor aan het advies van de V.C.T.

Brusselse Hoofdstedelijk Gewest

Gelet op de oprichting van het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest en op de wet van 16 juni 1989 die het gebruik van de talen regelt voor de instellingen van dat Gewest, zullen er taalkaders moeten worden opgericht voor alle diensten en instellingen met werkring over het hele Gewest.

Momenteel weet de V.C.T. nog niet over hoeveel en welke diensten het gaat. Toch bracht de V.C.T. reeds advies uit over voorlopige taalkaders van het Ministerie van het Brusselse Gewest (22.228 van 11 oktober 1990), een advies waaraan nog geen gevolg is gegeven. De Brusselse Gewestelijke Huisvestingsmaatschappij, het Centrum voor Informatica voor het Brusselse Gewest en het Brusselse Instituut voor Milieubeheer hebben reeds taalkaders.

Rechtspraak

Zoals in de vorige jaarverslagen werd aangestipt, zijn de adviezen die i.v.m. de ontwerpen van trappen van de hiërarchie en de ontwerpen van taalkaders werden uitgebracht, hoofdzakelijk van technische aard. Om die reden wordt van die adviezen niet telkens een afzonderlijke samenvatting gegeven, zoals voor de andere adviezen wel het geval is. De beginselen die werden vastgesteld en goedgekeurd bij het onderzoek van die vragen om advies, worden hieronder echter wel meegedeeld.

1. TRAPPEN VAN DE HIERARCHIE (artikel 43, § 3, lid 4)

Rangschikking van de betrekkingen die tot een vlakke loopbaan behoren

De Minister-Voorzitter van het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest stelt voor de titularissen van een graad waarvoor in een vlakke loopbaan is voorzien te rangschikken in de laagste graad die zij omvat.

(Advies 23.244 van 4 december 1991)

Terugwerkende kracht

De V.C.T. is van oordeel dat geen terugwerkende kracht mag worden verleend aan een besluit tot vaststelling van de trappen van de hiërarchie.

(Advies 21.152 van 20 november 1991)

Rangschikking van de graden in rangen

De Koning rangschikt de verschillende graden in verschillende niveaus en rangen. In die verdeling is voorzien o.a. voor de instellingen van openbaar nut die door het konink-

lijk besluit van 7 november 1989 onder het toezicht werden geplaatst van de Minister van Sociale Zaken.

Aangezien het voornoemde besluit niet toepasselijk is op de Controledienst voor de ziekenfondsen en de landsbonden van ziekenfondsen werden de graden er nog niet op de reglementaire wijze hiërarchisch in rangen verdeeld.

De V.C.T. gaat ermee akkoord dat de graden voor de Controledienst voorlopig door een afzonderlijk koninklijk besluit worden vastgesteld.

Wanneer de Koning alle graden in rangen en niveaus zal hebben geclasseerd, zal het koninklijk besluit tot vaststelling van de trappen van de hiërarchie op, basis van de rangen voor het geheel van de diensten die aan het toezicht van de Minister van sociale Zaken zijn onderworpen toepasselijk kunnen worden op de Controledienst.
(Advies 23.132 van 18 september 1991)

Toepassing van het koninklijk besluit van 30 november 1966 tot vaststelling van de graden van de ambtenaren onderworpen aan het statuut van het rijksperoneel

De V.C.T. adviseert gunstig over een toepassing van het voornoemde koninklijk besluit op de personeelsleden van het Wegenfonds die werden overgeheveld naar een voorlopig kader dat in een later stadium zal worden geïntegreerd in de globale personeelsformatie van het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest.
(Advies 23.149 van 20 november 1991)

2. TAALKADERS (artikel 43, § 3)

Afwijkende standpunten van de beide Afdelingen

* De Nederlandse Afdeling bevestigt haar vorig standpunt volgens hetwelk, bij de Regie voor Maritiem Transport (R.M.T.), enkel de Handelsdirectie, met zetel te Brussel, de Algemene Leiding, gevestigd te Oostende, en het Centrum voor Informatieverwerking beschouwd moeten worden als centrale diensten waarvan de werkkring het hele land bestrijkt en dus taalkaders moeten hebben.

De Franse afdeling is, wat haar betreft, net zoals de Raad van State, van oordeel dat de R.M.T. een uitvoeringsdienst is waarvan de werkkring het hele land bestrijkt, zelfs indien de werkkring van sommige afdelingen ervan slechts een deel van het grondgebied zou omvatten; zij is dus onderworpen aan de bepalingen van de gecoördineerde taalwetten.
(Advies 22.029 van 18 december 1991)

* De Nederlandse afdeling aanvaardt het voorstel van de Eerste Minister, waarbij de taalkaders van het Hoog Comité van Toezicht (H.C.T.) op de 4e tot de 12e trap van de hiërarchie uitgebouwd worden op grond van een 50/50 verhouding. Deze mening is onder meer gegrond op de meegedeelde cijfers over de laatste zes jaar m.b.t. het aantal geopende dossiers, die een 49,62 % N - 50,38 % F verhouding aantonen.

De Franse afdeling constateert dat de drie categorieën werkvolume percentages opleveren waarvan het rekenkundig gemiddelde 44,83 % N - 55,17 % F bedraagt. Om zowel het wetsvoorschrift als de vaste rechtspraak van de Raad van State te eerbiedigen, stelt zij voor een 54 F - 46 N verhouding vast te stellen.
(Advies 23.108 van 18 september 1991)

Terugwerkende kracht

De V.C.T. herinnert eraan dat geen enkele terugwerkende kracht mag worden verleend aan koninklijke besluiten tot vaststelling van taalkaders, behalve indien het gaat om taalkaderwijzigingen die voortvloeien uit de uitvoeringsmaatregelen van sociale programmering.
(Advies 21.153 van 20 november 1991)

Tweetalig kader

Artikel 43, § 3, 2de lid, van de gecoördineerde taalwetten bepaalt dat het tweetalig kader 20 % omvat van de betrekkingen gelijk aan en hoger dan die van directeur.

De Staatssecretaris voor Institutionele Hervormingen, belast met de herstructurering van Openbare Werken, stelt voor om zes directiebetrekkingen, op een totaal van vierentwintig, toe te kennen aan het tweetalig kader van de Regie der Gebouwen. Dit komt evenwel neer op 25 %. Aangezien dit percentage het wettelijk percentage zo dicht mogelijk moet benaderen, adviseert de V.C.T. dat vier betrekkingen worden voorbehouden aan het tweetalig kader. Het te treffen besluit zal bepalen waar die vier betrekkingen worden aangerekend, op de eerste trap, op de tweede trap of op beide trappen.
(Adviezen 22.298 van 31 januari en 23.244 van 4 december 1991)

* Voor de Controledienst voor ziekenfondsen en de landbonden van ziekenfondsen stelt de Minister van Sociale Zaken geen tweetalig kader voor, aangezien er maar vier betrekkingen zijn gelijk aan of hoger dan die van directeur.

De V.C.T. is van oordeel dat de vier betrekkingen van de tweede trap, nl. een eerste adviseur-documentalist, een directeur, een adviseur en een hoofdinspecteur-directeur tot de directiebetrekkingen behoren. Van de acht directiebetrekkingen moeten er dus twee aan het tweetalig kader worden toegewezen.
(Advies 23.132 van 18 september 1991)

Oneven aantal betrekkingen in de personeelsformatie

De V.C.T. herinnert eraan dat alle directiebetrekkingen onmiddellijk in absolute getallen moeten worden verdeeld en dat het voorbehouden van een oneven betrekking aan het ene of het andere taalkader naargelang van de noodwendigheden, strijdig is met artikel 43 van de gecoördineerde taalwetten.
(Advies 23.094B van 10 juli 1991)

Ontbrekende gegevens over het werkvolume

Gelet op het feit dat naar aanleiding van de laatste regionaliseringsmaatregelen slechts 7 % van de taken met financiële weerslag van de geherstructureerde Regie der Gebouwen zijn overgedragen naar de gewesten, is de V.C.T. van oordeel dat de ontwikkeling, sedert 1986, van het Nederlands - Frans werkvolume, op een niet adequate wijze werd ingeschat. Bij afwezigheid van precieze cijfers wenst de V.C.T. slechts een voorlopig advies uit te brengen, met dien verstande dat haar na een behoorlijke werking van één jaar objectieve gegevens worden meegedeeld.
(Advies 23.094B van 10 juli 1991)

Betrekkingen behorend tot de trappen 3 en 4

* Rekening houdend met het volume van de zaken die in het Nederlands en in het Frans worden behandeld (70% F - 30% N) en met de twee bijkomende verdelingscriteria, nl. het gelijke respect voor de beide landstalen en dat van de morele en materiële belangen van de beide taalgemeenschappen, adviseert de V.C.T. dat de taalkaders van de dienst voor Overzeese Sociale Zekerheid volgens een 57% F - 43% N verhouding moeten worden vastgesteld.
(Advies 23.143 van 20 november 1991)

* Voor de taalkaders van de nieuwe G.O.M.B. stelt de Minister-Voorzitter van Het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest een 25% N - 75% F verhouding voor. Aangezien geen enkel cijfer werd meegedeeld i.v.m. het werkvolume in die maatschappij, is de V.C.T. van oordeel dat de verdeelsleutel die zij in haar advies 15.133 voor de voormalige G.O.M.B. had goedgekeurd (1/3 N - 2/3 F), moet worden toegepast.
(Advies 23.244 van 4 december 1991)

Advies van de V.C.T.

Voor de werving van tijdelijk personeel moeten de verhoudingen die door de taalkaders zijn vastgesteld, worden nageleefd.

Wanneer contractuelen worden aangeworven om zaken, die tot de bevoegdheid van de dienst behoren, mee te behandelen, dienen zij verdeeld te worden volgens de verdeelsleutel van de taalkaders van de dienst waarin zij tewerkgesteld worden.

Wanneer zij evenwel worden aangeworven om een buitengewone taak of opdracht te vervullen, moeten zij verdeeld worden volgens de verdeling van het werkvolume waaruit die opdracht bestaat.

(Advies 22.255 van 5 augustus 1991)

Controle door de V.C.T.

In het raam van de halfjaarlijkse controle van de personeelssterkte heeft de V.C.T. de naleving van de taalkaders onderzocht bij de Algemene Directie van de Functionele Aangelegenheden - Postcheque - Financiële Activiteiten van de Regie der Posterijen.

Zij constateerde dat de taalkaders niet worden nageleefd. Het globale bestand van de trappen 3 tot 12 vertoont een evenwichtsverstoring ten nadele van het Frans kader met een verschil in de verhouding van 5,2 %.

Op geen enkele trap wordt het evenwicht bewaard, de grootste afwijkingen doen zich voor op de 4de en de 10de trap.

Indien niet alle betrekkingen van de personeelsformatie zijn ingenomen, moet er toch rekening worden gehouden met de verdeelverhouding zoals die door de taalkaders is vastgesteld, het taalkader dat het grootst aantal betrekkingen beneden zijn rechtens vastgesteld aandeel is gezakt, moet eerst opgetrokken worden tot een peil gelijk verwijderd van het maximum als het andere taalkader.

(Advies 22.287 van 7 maart 1991)

4. ONTSTENTENIS VAN TAALKADERS

Regie voor Maritiem Transport

De R.M.T. moet worden beschouwd als een centrale dienst waarvan de werkkring het hele land bestrijkt, ten minste, wat de Handelsdirectie te Brussel-Hoofdstad, de Algemene Leiding en het Centrum voor Informatieverwerking betreft (cfr. arrest van de Raad van State 23.708 van 24 april 1986). Er moeten dus taalkaders worden vastgesteld.

Zolang die taalkaders niet door de Koning zijn vastgesteld, schendt iedere benoeming noodzakelijk artikel 43, § 3, van de gecoördineerde taalwetten, ook al is het een benoeming in een graad gelijk aan of hoger dan die van directeur.

De benoemingen van de heren P., E. en G. bij de Handelsdirectie te Brussel zijn onwettig net zoals die welke in de andere voornoemde diensten zijn voorgekomen, onverminderd de toepassing van artikel 58, laatste lid, van de voornoemde wetten.

(Advies 21.088 en 21.109 van 18 december 1991)

Verhaaldienst voor dienstplichtigen

Artikel 35, 1e lid, van de wet van 22 december 1989 betreffende het statuut van de dienstplichtigen heeft een verhaaldienst voor dienstplichtigen ingesteld.

Ongeacht het feit dat de personeelsformatie van het Burgerlijk Algemeen Bestuur niet wordt uitgebreid, worden er in het koninklijk besluit van 5 november 1990 betreffende de inrichting en de werking van de voornoemde dienst toch acht betrekkingen over taalkaders verdeeld. De verdeling van de betrekkingen over taalkaders in centrale diensten moet worden gedaan op grond van artikel 43 van de gecoördineerde taalwetten. Dit artikel schrijft in § 3, 5de lid, het voorafgaand advies van de V.C.T. voor. Artikel 54 bepaalt ook dat de erkende syndicale organisaties moeten worden geraadpleegd.

De Minister wordt verzocht de nietigheid vast te stellen, van artikel 8, § 3, van het voornoemde koninklijk besluit van 5 november 1990.

(Advies 22.304 van 14 maart 1991)

B. TWEETALIG ADJUNCT

- Nationaal Pensioenfonds voor Mijnwerkers:
geen aanstelling van tweetalig adjunct

Artikel 43, § 6, van de gecoördineerde taalwetten vereist de aanwezigheid van een tweetalig adjunct in een dergelijke dienst. Indien de tweetalig adjunct afwezig is, moet hij onverwijld worden vervangen. Een dergelijke afwezigheid mag immers geen afbreuk doen aan de continuïteit van de eenheid in de rechtspraak.

(Advies 22.119 van 21 februari 1991)

- Nationale Zuiveldienst:
hogere functies van directeur-generaal toegekend aan een eentalige Franstalige die niet wordt bijgestaan door een tweetalig adjunct.

Telkens de tweetaligheid van de chef van de afdeling niet bewezen is, wordt hem een tweetalig adjunct toegevoegd. Indien deze laatste in een andere afdeling wordt gekozen, moet hij worden overgeplaatst. Het is immers niet wenselijk dat de adjunct ressorteert onder de chefs van verscheidene afdelingen.

De Raad van State gaat ervan uit dat de instelling van het ambt van tweetalig adjunct is bedoeld om de dienst waarvan de chef eentalig is, op een zodanige wijze te organiseren dat hij met naleving van de gecoördineerde taalwetten kan werken.

Zelfs bij uitoefening van hogere functies had de betrokkene moeten worden bijgestaan door een tweetalig adjunct. Hij was immers verantwoordelijk voor de eenheid in de rechtspraak, een eenheid die zijn eentaligheid hem niet in staat stelde te bewaren.

(Advies 22.128 - 22.174 van 7 maart 199)

C. TAALKENNIS VAN HET PERSONEEL

- Brusselse Intercommunale Watermaatschappij:
tewerkstelling van een eentalig Franstalige in de sector Linthout van de Directie Distributie.

Het Technisch Centrum van de B.I.W.M. in de Linthoutstraat te Schaarbeek is een gewestelijke dienst in de zin van artikel 35, § 1, van de gecoördineerde taalwetten en valt bijgevolg onder dezelfde regeling als de plaatselijke diensten die in Brussel-Hoofdstad zijn gevestigd.

Krachtens artikel 21, § 3, moet het vakpersoneel zijn kennis van de tweede landstaal, in casu het Nederlands, niet bewijzen aan de hand van een examen.

(Advies 21.145 van 17 januari 1991)

- Rijksdienst voor Jaarlijkse Vakantie:
taalkennis van de regeringscommissaris.

De wet legt aan de kandidaten voor de functie van regeringscommissaris geen enkele benoemingsvoorwaarde op, ook geen voorwaarden inzake taalkennis.

Enkele onverenigbaarheden en, desgevallend, andersluidende bepalingen van de oprichtingswetten buiten beschouwing gelaten, wordt vrijheid van keuze gelaten aan de Minister,

die zelf de kwaliteiten en de waarde van zijn vertegenwoordiger inschat.

De regeringscommissarissen moeten niettemin in staat zijn de gecoördineerde taalwetten toe te passen en na te leven in de, al dan niet collegiale, uitoefening van hun functies.

De Raad van State stelt in zijn arrest 17.987 van 8 december 1976 : "... dat evenzo ongegrond is de overweging dat het in strijd zou zijn met de geest van de wet, te eisen dat alle regeringscommissarissen bij landelijke diensten een actieve kennis van beide talen hebben".

Daarentegen is de Raad van State in zijn arrest 32854 van 27 juni 1989 van oordeel dat het niet denkbaar is dat de regeringscommissaris een deel van de beslissingen en handelingen van de beheerraad en de controleorganen van de Rijksdienst, alsook de geschriften en mededelingen die er van uitgaan of er binnenkomen, niet rechtstreeks zou kunnen begrijpen in de taal waarin ze worden gesproken of geschreven en er tegen opkomen in de taal die behoort. Volgens dit arrest is de kennis van het Nederlands en van het Frans derhalve vereist om te kunnen worden benoemd tot regeringscommissaris.

De betrokkene, de heer C., heeft laten blijken dat hij de tweede taal effectief kent en geen enkele bepaling van de gecoördineerde taalwetten onderwerpt de benoeming tot de functie van regeringscommissaris aan de noodzaak een door het V.W.S. georganiseerd examen af te leggen. (Advies 21.185 van 30 mei 1991)

- A.S.L.K.:

oproep tot kandidaten - taalkennis van het personeel

De A.S.L.K. richt oproepen tot kandidaten waarin vermeld staat dat een degelijke kennis van het Nederlands nodig is om naar de vacante betrekking te postuleren.

Het eentaligheidsbeginsel geldt als regel voor het personeel van de centrale diensten. Dat personeel moet ingeschreven worden op de Nederlandse of de Franse taalrol, naargelang van het taalstelsel van het toelatingsexamen. Een uitzondering op die regel kan slechts worden gemaakt wanneer de wet er uitdrukkelijk in voorziet, bijvoorbeeld, wat het tweetalig kader betreft.

De V.C.T. is van oordeel dat de klacht ontvankelijk is en gegrond aangezien de zaken, onder de graad van directeur, worden behandeld in de taal die de eentalige ambtenaren wettelijk kennen.

De V.C.T. heeft er evenwel meermaals mee ingestemd dat de kennis van één of meer andere talen dan die waarin door de

gecoördineerde taalwetten wordt voorzien, in bijzondere gevallen kan vereist worden bij aanwervingen en bevorderingen en zulks om functionele redenen die eigen zijn aan de noodwendigheden van sommige betrekkingen. De V.C.T. kan de toepassing van die uitzonderlijke maatregelen enkel goedkeuren wanneer haar, voor elk geval afzonderlijk, een verzoek daartoe wordt gericht.

(Advies 22.240 van 30 mei 1991)

- A.S.L.K.:

organisatie van taalleergangen tweede taal, Engels en Duits t.b.v. het personeel.

Volgens de klaagster betekent dit dat er op een slinkse wijze een tweetaligheidspremie in de vorm van een "beloning" wordt ingevoerd.

Die leergangen worden zowel voor de Franstalige als voor de Nederlandstalige personeelsleden georganiseerd. Ze zijn niet verplicht; ze zijn enkel en alleen afgestemd op de vervolmaking van de beroepsbekwaamheden van diegenen die ze vrij volgen.

De V.C.T. constateert dat de organisatie van taalleergangen die door een openbare dienst worden opgezet ten behoeve van zijn personeel van beide taalrollen, geenszins afbreuk doet aan de gecoördineerde taalwetten.

(Advies 22.286 van 14 maart 1991)

- Bestuur der Luchtvaart:
taalgebruik.

Op een vraag om advies van de Minister van Verkeerswezen antwoordt de V.C.T. als volgt:

Vraag 1:

"Laat de taalwetgeving toe dat de door het Bestuur der Luchtvaart gepubliceerde of aanbevolen cursussen of handboeken uitsluitend in het Engels worden gesteld?"

Antwoord:

Aangezien het Bestuur der Luchtvaart cursussen en handboeken in het Frans en het Nederlands uitgeeft, is er geen bezwaar tegen het feit dat het bovendien in het Engels gestelde cursussen en handboeken aanbeveelt die door privé-auteurs of andere instellingen worden uitgegeven.

Vraag 2:

"Laat de taalwetgeving toe de examenvragen over de algemene kennis voor het bekomen van de vergunningen uitsluitend in het Engels op te stellen?"

Antwoord:

Nee. De V.C.T. is van oordeel dat de examenvragen in een van de drie landstalen moeten worden gesteld. Indien echter wordt aangenomen dat een examengedeelte in het Engels wordt

georganiseerd, is het toegestaan dat de vragen in het Engels worden gesteld.

Vraag 3:

"Indien het antwoord op vraag 2 negatief is, mag een kandidaat dan in het Engels antwoorden?"

Antwoord:

De V.C.T. is van oordeel dat de kandidaat moet antwoorden in de taal waarin de examenvragen worden gesteld, d.w.z. in het Nederlands, het Frans of het Duits behalve uiteraard als het een aanvullend examen betreft over de aan de examenstof aangepaste kennis van het Engels of indien wordt aangenomen dat een examengedeelte in het Engels wordt georganiseerd.

(Advies 23.036 van 18 september 1991)

- Controledienst voor de ziekenfondsen en de landsbonden van ziekenfondsen en Kas der geneeskundige verzorging van de N.M.B.S.:
taalkennis van de regeringscommissarissen.

Mevrouw W. en de heer W., regeringscommissarissen bij de voornoemde respectieve instellingen, bezitten geen bewijs van voldoende kennis van de tweede taal, uitgereikt door het V.W.S.

De wet legt aan de kandidaten voor de functie van regeringscommissaris geen enkele benoemingsvoorwaarde op, ook geen voorwaarden inzake taalkennis. Enkele onverenigbaarheden en, desgevallend, andersluidende bepalingen van de oprichtingswetten daar gelaten, wordt vrijheid van keuze gelaten aan de Minister, die zelf de kwaliteiten en de waarde van zijn vertegenwoordiger inschat.

Volgens de verklaring van de Minister heeft hij, na verificatie, geconstateerd dat de betrokkenen de tweede taal voldoende kennen om hun opdracht overeenkomstig artikel 39 van de gecoördineerde taalwetten te vervullen. Geen enkele bepaling van de gecoördineerde taalwetten onderwerpt de benoeming tot de functie van regeringscommissaris aan de noodzaak een door het V.W.S. georganiseerd examen af te leggen.

(Advies 23.088 van 23 oktober 1991)

- Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatslozen:
in een wervingsexamen voor ambtenaren van niveau 1 wordt een examengedeelte opgenomen betreffende de kennis van de andere landstaal en van het Engels.

Volgens artikel 43, § 4, 1e en 2e lid, van de gecoördineerde taalwetten kan het toelatingsexamen slechts in één taal worden afgelegd en is het opnemen van een examengedeelte

over de kennis van een andere taal dan die van de taalrol, strijdig met de voornoemde wetten.

Aangezien de ambtenaren van het Commissariaat-generaal voortdurend omgang hebben met vreemdelingen die de status van vluchteling hebben aangevraagd, adviseert de V.C.T. gunstig over het opnemen van een examengedeelte over de kennis van het Engels in het wervingsexamen van bestuurssecretaris voor die dienst.

Nochtans is de V.C.T. van oordeel dat de kennis van de andere landstaal niet als voorwaarde voor de aanwerving mag worden gesteld. Zij wijst erop dat die toestand niet eigen is aan het Commissariaat, maar dat in de centrale diensten in binnendienst ook dossiers dienen te worden behandeld die zowel Nederlandstalige als Franstalige stukken bevatten. (Advies 23.112 van 4 september 1991)

- Onthaalcentrum voor Vluchtelingen (Ministerie van Volksgezondheid en Leefmilieu - Bestuursafdeling van het Maatschappelijk Welzijn):
in het wervingsexamen voor directeur wordt een examengedeelte opgenomen over de kennis van de andere landstaal en het Engels.

In het Centrum verblijven asielzoekers afkomstig uit negentig verschillende landen die in het Engels gestelde documenten voorleggen, wat van de directeur een passieve kennis van het geschreven Engels vereist.

Voorts staat de directeur in voor de organisatie, de begeleiding en de opvolging van contacten met de plaatselijke besturen, wat een schriftelijke passieve kennis en een mondelinge actieve en passieve kennis van de andere landstaal vereist.

Uit de bepalingen van artikel 43, § 4, 1e en 2e lid, van de gecoördineerde taalwetten volgt dat het toelatingsexamen slechts in één taal kan worden afgelegd en dat het opnemen van een examengedeelte over de kennis van een andere taal dan die van de taalrol, strijdig is met de voornoemde wetten.

Rekening houdend met de functieomschrijving adviseert de V.C.T. gunstig over het opnemen van een examengedeelte over een schriftelijke passieve kennis van het Engels in het vergelijkend wervingsexamen voor directeur van het Onthaalcentrum.

Wat de kennis van de andere landstaal betreft, is de V.C.T. van oordeel dat de toestand waarin de directeur van het Onthaalcentrum zich bevindt niet eigen is aan een dergelijke instelling maar voorkomt in de meeste diensten met een werkkring die het hele land bestrijkt. De V.C.T. meent dan ook dat in het wervingsexamen van directeur bij het Ont-

haalcentrum geen gedeelte mag worden opgenomen dat betrekking heeft op de kennis van de andere landstaal.
(Advies 23.122 van 4 september 1991)

D. ORGANISATIE VAN DE DIENSTEN

- Ministerie van Middenstand:
invloed van de wedertewerkstelling
in een lagere graad op de toepassing van
de gecoördineerde taalwetten.

Ingevolge de afschaffing van een van zijn directies heeft het Ministerie van Middenstand wedertewerkstellingen moeten toepassen in een betrekking van een graad die lager is dan die van de ambtenaar. Hoewel de opnieuw tewerkgestelde ambtenaar zijn graad behoudt, blokkeert hij dus een betrekking van een lagere graad die bovendien tot een trap van de hiërarchie kan behoren die verschilt van die waartoe de graad van de opnieuw tewerkgestelde betrokkene behoort.

De Staatssecretaris voor Middenstand vraagt dat de V.C.T. preciseert op welke van de twee trappen de ambtenaar moet worden geteld, inzonderheid wanneer het erom gaat de taalrol vast te stellen van een betrekking die op één van die twee trappen vacant is.

De gecoördineerde taalwetten, die van dwingende aard zijn, vereisen dat de ambtenaren moeten worden geteld op de trap en volgens de taalrol waartoe de graad behoort waarin ze werden benoemd.

Krachtens artikel 4, 2e lid, van het koninklijk besluit van 13 november 1967 strekkende tot rationele spreiding van het personeel over de verschillende Rijksbesturen moet de Minister van Openbaar Ambt, in overleg met de betrokken Minister, onderzoeken in welke mate de personeelsformatie van het Ministerie van Middenstand moet worden aangepast in verhouding tot de vermindering van de personeelssterkte waartoe werd besloten. In functie van de nieuwe personeelsformatie moeten daarna nieuwe taalkaders worden vastgesteld.

(Advies 22.178 van 18 april 1991)

- Belgisch Instituut voor Postdiensten en Telecommunicatie:
raadpleging van de syndicale organisaties.

Artikel 54, 2e lid, van de gecoördineerde taalwetten bepaalt dat de erkende syndicale organisaties moeten worden geraadpleegd vóór de vaststelling van de taalkaders. Volgens de rechtspraak van de Raad van State doelt die bepaling slechts op representatieve syndicale organisaties en niet op gewoon erkende syndicale organisaties.

De Minister heeft gemeld dat het mogelijk was dat er op het ogenblik van de inwerkingtreding van de wet tot oprichting van het voornoemd Instituut nog geen syndicale organisatie om erkenning bij het B.I.P.T. had gevraagd. De representativiteit van de syndicale organisaties kan immers slechts worden bepaald nadat het personeel al is aangeworven en in de mate dat het bij een vakbond is aangesloten.

De V.C.T. is derhalve van oordeel dat minstens alle syndicale organisaties zouden worden geraadpleegd die vertegenwoordigd zijn in de vier openbare diensten waaruit de toekomstige personeelsleden van het B.I.P.T. zullen worden gerecruteerd en die reeds vroeger bij wijzigingen van de taalkaders werden geraadpleegd.
(Advies 23.016 van 6 juni 1991)

E. BEHANDELING IN BINNENDIENST

- Instituut voor Hygiëne en Epidemiologie:
individuele steekkaarten van personeelsleden van de Nederlandse taalrol zijn in het Frans gesteld.

Uit de verstrekte inlichtingen blijkt dat de computer de steekkaarten, per vergissing, in het Frans heeft geproduceerd en dat het in feite om werkdocumenten gaat die normaal niet voor verspreiding onder het personeel bestemd zijn.

Het Instituut voor Hygiëne en Epidemiologie is een dienst waarvan de werkkring het hele land bestrijkt en die o.m. onderworpen is aan artikel 39, § 1, dat vereist dat de onderrichtingen aan het personeel, zomede de formulieren en drukwerken voor de binnendienst in het Nederlands en in het Frans worden gesteld.

De dienst had dus de persoonlijke steekkaarten in de taal van de taalrol van elk personeelslid moeten stellen.
(Advies 23.119 van 23 oktober 1991)

F. BETREKKINGEN MET EEN PRIVAAT BEDRIJF

- Ministerie van Verkeerswezen:
vrije taalkeuze bij de inschrijving van voertuigen.

Volgens de vaste rechtspraak van de V.C.T. is de Dienst voor het Vervoer een dienst waarvan de werkkring het hele land bestrijkt.

Deze dienst moet voor zijn betrekkingen met de particulieren gebruik maken van een van de drie talen waarvan de betrokkenen zich hebben bediend (artikel 41, § 1), ook wan-

neer dit gebeurt via private medewerkers, opdrachthouders of deskundigen (artikel 50).

Aan de private bedrijven, die gevestigd zijn in een gemeente zonder speciale taalregeling uit het Nederlandse of uit het Franse taalgebied, wordt echter in de taal van dat gebied geantwoord (artikel 41, § 2).

Aan de verkopers in de gemeenten van het homogeen Nederlandse of Franse taalgebied moet de dienst dus eentalige formulieren sturen, terwijl hij in zijn betrekkingen met de particulieren gebruik moet maken van die van de drie talen waarvan de betrokkenen zich hebben bediend.

Het aanbrengen, op het inschrijvingsaanvraagformulier, van een vak waarin de koper zijn taalkeuze kenbaar kan maken voor zijn betrekkingen met de Dienst van het Vervoer, is een logische oplossing voor dit probleem. De koper heeft aldus reeds bij zijn aankoop de volledige vrijheid om zijn voorkeur uit te drukken voor de taal waarin de voornoemde dienst alle briefwisseling, documenten enz., aan hem zal richten, overeenkomstig artikel 41, § 1, van de gecoördineerde taalwetten.

(Advies 22.001 van 31 januari 1991)

G. BETREKKINGEN MET PARTICULIEREN

- Bestuur der Pensioenen:
sturen van Franstalige post aan
een inwoner van het Duitse taalgebied.

De klaagster was als schoonmaakster verbonden aan een school uit het Duitse taalgebied en hing af van het Ministerie van Onderwijs. Haar pensioenaanvraag en andere documenten werden door de betrokkene in het Frans gesteld en ondertekend. Bovendien was, binnen de administratie, de zone van het statistisch rooster van de rekenkundige fiche, waarin normaal wordt vermeld in welke taal de betrokkene zijn correspondentie wenst gesteld te zien, open gelaten.

Het Bestuur der Pensioenen wordt beschouwd als een dienst waarvan de werkring het hele land bestrijkt.

In zijn betrekkingen met een particulier gebruikt een dergelijke dienst die van de drie talen waarvan de betrokkenen zich hebben bediend, conform artikel 41, § 1, van de gecoördineerde taalwetten.

Het Bestuur der Pensioenen, in zoverre het de taalaanhoorigheid van de betrokkene niet kende, had moeten veronderstellen dat zij tot de Duitse taalgroep behoorde.

De V.C.T. heeft de klacht ontvankelijk en gegrond verklaard in de mate dat het Bestuur der Pensioenen, bij de ontvangst

van de pensioenaanvraag, niet voldoende heeft gelet op de taal die de betrokkene wenste gebruikt te zien. De pensioenaanvraag werd door het Ministerie van Onderwijs immers in het Frans ingediend.

De V.C.T. dringt er dus op aan dat de aandacht van het Bestuur der Pensioenen op dat punt zou worden gevestigd, meer bepaald wat de pensioenaanvragen betreft die door de openbare diensten in het Frans worden ingediend m.b.t. Rijkspersoneelsleden die in het Duitse taalgebied werken. (Advies 21.172 van 26 november 1991)

- Ministerie van Verkeerswezen:
vrije taalkeuze bij de inschrijving van voertuigen.

Volgens de vaste rechtspraak van de V.C.T. is de Dienst voor het Vervoer een dienst waarvan de werkkring het hele land bestrijkt.

Deze dienst moet voor zijn betrekkingen met de particulieren gebruik maken van een van de drie talen waarvan de betrokkenen zich hebben bediend (artikel 41, § 1), ook wanneer dit gebeurt via private medewerkers, opdrachthouders of deskundigen (artikel 50). Aan de private bedrijven, die gevestigd zijn in een gemeente zonder speciale taalregeling uit het Nederlands of uit het Frans taalgebied, wordt echter in de taal van dat gebied geantwoord (artikel 41, § 2).

Aan de verkopers in de gemeenten van het homogeen Nederlandse of Franse taalgebied moet de dienst dus eentalige formulieren sturen, terwijl de dienst in zijn betrekkingen met de particulieren gebruik moet maken van die van de drie talen waarvan de betrokkenen zich hebben bediend.

Het aanbrengen, op het inschrijvingsaanvraagformulier, van een vak waarin de koper zijn taalkeuze kenbaar kan maken voor zijn betrekkingen met de Dienst van het Vervoer, is een logische oplossing voor dit probleem.

De koper heeft aldus reeds bij zijn aankoop de volledige vrijheid om zijn voorkeur uit te drukken voor de taal waarin het voornoemde Bestuur alle briefwisseling, documenten, enz., aan hem zal richten, overeenkomstig artikel 41, § 1, van de gecoördineerde taalwetten. (Advies 22.001 van 31 januari 1991).

- R.T.T.:
tweetalig inlichtingenbestand voor de zes randgemeenten.

Met toepassing van artikel 41, § 1, van de gecoördineerde taalwetten maken de centrale diensten voor hun betrekkingen met de particulieren gebruik van die van de drie talen waarvan de betrokkenen zich hebben bediend.

Het bedoelde bestand mag tweetalig (Nederlands-Frans) zijn aangezien het inlichtingen bevat nopens de randgemeenten waarin de straatnamen in beide talen bestaan.
(Advies 22.129 van 31 januari 1991)

- Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen:
B.I.J.-biljet - Franstalige afkorting.

"B.I.J." is geen specifiek Franstalige afkorting maar wel een letterwoord dat bij de Europese spoorwegmaatschappijen slaat op vervoerbewijzen voor reizigers van minder dan zesentwintig jaar.

"B.I.J." staat in het Frans voor *Billets Individuels Jeunes* en in het Nederlands voor "Biljetten in Internationaal Verkeer voor Jongeren".
(Advies 22.144 van 11 september 1991)

- Rijksdienst voor Kinderbijslag voor Werknemers:
betrekkingen met Franstalige particulieren uit Wezembeek-Oppem.

De kwestieuze dienst is een centrale dienst die, met toepassing van artikel 41, § 1, van de gecoördineerde taalwetten in zijn betrekkingen met de particulieren die van de drie talen (Nederlands, Frans of Duits) moet gebruiken waarvan de betrokkenen zich hebben bediend, en zulks ongeacht de taal die voor de behandeling van het dossier in binnendienst werd gebruikt.

Een Franstalige particulier uit Wezembeek-Oppem moet in zijn taal door de voornoemde dienst worden opgevangen.
(Advies 22.199 van 23 oktober 1991)

- N.M.B.S. (directie Financiën):
sturen van een in het Frans gestelde factuur aan een Nederlandstalige.

Overeenkomstig artikel 41, § 1, van de gecoördineerde taalwetten maken de centrale diensten voor hun betrekkingen met de particulieren gebruik van die van de drie talen waarvan de betrokkenen zich hebben bediend.
(Advies 22.234 van 14 maart 1991).

- R.T.T.:
facturen met in het Frans gesteld adres verstuurd aan Nederlandstaligen.

In zijn betrekkingen met een particulier gebruikt het in Brussel gevestigde Informatiebeherend en -verwerkend Centrum, een uitvoeringsdienst waarvan de werkring het hele land bestrijkt, de taal die door die particulier werd ge-

bruikt (artikel 41, § 1, van de gecoördineerde taalwetten; cfr. advies 20.031 van 30 juni 1988).

Derhalve moet de straatnaam, naar gelang van de taal van de particulier in het Nederlands of in het Frans worden vermeld, wanneer die particulier woont in een gemeente van Brussel-Hoofdstad of in een gemeente met een speciale regeling.

Aangezien de vergissingen ondertussen werden rechtgezet, is de klacht achterhaald.

(Advies 22.296 van 11 september 1991)

- Bestuur der Postcheques:
eentalig Nederlands document voor een Franstalige inwoner van Linkebeek.

De Postcheque is een centrale dienst die deel uitmaakt van de Regie der Posterijen.

Met toepassing van artikel 41, § 1, van de gecoördineerde taalwetten maken de centrale diensten voor hun betrekkingen met de particulieren gebruik van die van de drie talen waarvan de betrokkenen zich hebben bediend.

De klacht is ontvankelijk en gegrond maar achterhaald aangezien de Postcheque zijn vergissing t.a.v. de klaagster heeft erkend.

(Advies 23.030 van 13 juni 1991)

- Rijksdienst voor Pensioenen:
sturen van Nederlandstalige documenten aan een Franstalig particulier uit Voeren.

Overeenkomstig artikel 41, § 1, van de gecoördineerde taalwetten maken de centrale diensten voor hun betrekkingen met de particulieren gebruik van die van de drie talen waarvan de betrokkenen zich hebben bediend.

Overigens maakt, volgens de vaste rechtspraak van de V.C.T., de envelop deel uit van de brief en moet hij in de taal die voorgeschreven is voor de opgestuurde documenten zijn gesteld.

(Advies 23.047 van 9 oktober 1991)

- Ministerie van Openbare Werken:
gebruik van de talen bij de oprichting van het gebouw bestemd voor de Raad van de Europese Gemeenschappen te Brussel.

De V.C.T. is van oordeel dat geen enkele bepaling van de gecoördineerde taalwetten toelaat aan een derde het gebruik van een bepaalde taal op te leggen.

Daar het taalgebruik vrij is tussen, enerzijds, E.G.C. als hoofdaannemer van het Gebouw voor de Raad van de Europese Gemeenschappen en, anderzijds, de aannemers belast met de werken betreffende de hoofd- en bijkomende percelen "ruwbouw" en "afwerking", kan de Belgische Staat het gebruik van het Frans niet opleggen in de betrekkingen tussen hoofdaannemer E.G.C. en onderaannemers. Ook bij de betrekkingen (via de hoofdaannemer E.G.C.) tussen de onderaannemers en de Staat, mag deze laatste het gebruik van een bepaalde taal niet opleggen. Artikel 41 is hier toepasselijk en de Staat moet een van de drie talen gebruiken, waarvan de aanbesteder gebruik heeft gemaakt, behalve wanneer het een privé-bedrijf betreft, gelegen in een gemeente zonder speciaal stelsel uit het Franse of het Nederlandse taalgebied.
(Advies 23.059 van 6 juni 1991)

H. BERICHTEN EN MEDEDELINGEN AAN HET PUBLIEK

- Koninklijk Instituut voor Natuurwetenschappen:
tweetalige "redactionele" tekst in het Franstalig reclameblad *Westland Shopping Center* dat in de homogene Nederlandstalige gemeenten Dilbeek, Beersel en Sint-Pieters-Leeuw in alle brievenbussen wordt verspreid.

Het Koninklijk Instituut voor Natuurwetenschappen is een uitvoeringsdienst met zetel te Brussel-Hoofdstad en waarvan de werkkring het hele land bestrijkt (advies 17.076 van 26 september 1985).

De berichten van de centrale en gelijkgestelde diensten, die door de private pers (dagbladen, tijdschriften, revues, enz.,) worden gepubliceerd, "dienen te worden gesteld in de taal van de publikatie, zelfs indien zij over het ganse land wordt verspreid. De lezer die een in een bepaalde taal gestelde publikatie koopt, moet normaal verwachten dat hij er slechts teksten in de genoemde taal zal in vinden" (advies 1980 van 28 september 1967).

Aangezien het reclameblad *Westland Shopping Center* tweetalig is wat de redactionele bijdragen betreft en ook in de Brusselse gemeenten wordt verspreid, moeten de mededelingen van het Koninklijk Instituut voor Natuurwetenschappen in de twee talen worden gesteld.
(Advies 22.245 van 17 januari 1991)

- Nationale Loterij:
Tweetalige advertentie in het Franstalige reclameblad *Westland Shopping Center* dat in de homogene Nederlandstalige gemeenten Dilbeek, Beersel en Sint-Pieters-Leeuw in alle brievenbussen wordt verspreid.

Een advertentie van de Nationale Loterij dient te worden beschouwd als een bericht en mededeling die door een centrale dienst rechtstreeks aan het publiek wordt gericht in de zin van artikel 40, 2e lid, van de gecoördineerde taalwetten.

De berichten van de centrale en gelijkgestelde diensten, die door de private pers (dagbladen, tijdschriften, revues, enz.,) worden gepubliceerd, "dienen te worden gesteld in de taal van de publikatie, zelfs indien zij over het ganse land wordt verspreid. De lezer die een in een bepaalde taal gestelde publikatie koopt, moet normaal verwachten dat hij er slechts teksten in de genoemde taal zal in vinden." (advies 1980 van 28 september 1967)

Aangezien het reclameblad *Westland Shopping Center* tweetaalig is wat de redactionele bijdragen betreft en ook in de Brusselse gemeenten wordt verspreid, moeten de mededelingen van de Nationale Loterij in de twee talen worden gesteld. (Advies 22.246 van 17 januari 1991)

- Regie der Posterijen:
brochure i.v.m. de nieuwe postnummers.

De verspreiding van de kwestieuze brochures van de Regie der Posterijen in alle brievenbussen van het land is een mededeling die de centrale diensten aan het publiek richten door bemiddeling van de plaatselijke postdiensten.

Artikel 40, 1e lid, van de gecoördineerde taalwetten moet worden toegepast. Naar luid daarvan zijn de berichten en mededelingen die de centrale diensten aan het publiek richten door bemiddeling van de plaatselijke diensten, onderworpen aan de taalregeling die ter zake aan genoemde diensten door de voornoemde wetten wordt opgelegd.

Met toepassing van dat beginsel worden, in de gemeenten zonder speciaal stelsel van het Franse en van het Nederlandse taalgebied, die documenten enkel in de taal van het gebied gesteld (artikel 11, § 1, 1e lid).

In de gemeenten uit het Malmédysse worden ze in het Frans en in het Duits gesteld zo hun gemeenteraad zulks beslist (wat niet het geval is geweest - artikel 11, § 1, 2e lid).

In de gemeenten van het Duitse taalgebied worden ze gesteld in het Duits en in het Frans (artikel 11, § 2, 1e lid).

In de taalgrensgemeenten worden ze gesteld in het Frans en in het Nederlands (artikel 11, § 2, 2e lid).

In de gemeenten van Brussel-Hoofdstad worden ze gesteld in het Nederlands en in het Frans (artikel 18, 1e lid).

In de randgemeenten worden ze gesteld in het Nederlands en in het Frans (artikel 24, 1e lid).

Die regels werden nageleefd in de verstrekte richtlijnen.

In haar advies 1825 van 29 februari 1968, dat het advies 1235 van 24 juni 1965 bevestigt en verband houdt met de juiste draagwijdte van het begrip "in het Nederlands en in het Frans", heeft de V.C.T. geoordeeld dat deze bewoordingen die in verschillende artikelen van de wet voorkomen, slechts kunnen worden geïnterpreteerd in de betekenis dat al de teksten gelijktijdig integraal in beide landstalen op hetzelfde document moeten voorkomen.

De V.C.T. is van oordeel dat, om klachten te vermijden, een enkele tweetalige, Nederlands-Franse brochure de voorkeur geniet voor de gemeenten van Brussel-Hoofdstad, de randgemeenten en taalgrensgemeenten, en een Duits-Franse brochure voor de gemeenten uit het Duitse taalgebied. Daarentegen zouden de eentalige gemeenten een eentalige brochure ontvangen.

Indien die oplossing evenwel teveel technische problemen zou opleveren, kan de V.C.T. ermee akkoord gaan dat eentalige brochures worden uitgegeven op voorwaarde dat zij qua presentatie identiek zijn en beide exemplaren (Frans en Nederlands of Frans en Duits) tegelijk worden verspreid in de gemeenten waar de taalwetten zulks voorschrijven. (Advies 22.279 van 9 oktober 1991)

- Belgisch Instituut voor de Verkeersveiligheid:
bezorgen van een Nederlandstalige brochure "Verkeersslagveld of verkeersvrede" aan een Franstalige inwoner van Brussel.

De V.Z.W. Belgisch Instituut voor Verkeersveiligheid moet beschouwd worden als een dienst in de zin van artikel 1, § 1, 2°, van de gecoördineerde taalwetten, die onder het gezag van de openbare macht staat.

De kwestieuze brochures worden verspreid in alle brievenbussen van het land, door de postkantoren.

Overeenkomstig artikel 40, 1ste lid, van de voornoemde wetten zijn de berichten en mededelingen die de centrale diensten aan het publiek richten door bemiddeling van de plaatselijke diensten, onderworpen aan de taalregeling die ter zake aan genoemde diensten bij de gecoördineerde wetten wordt opgelegd.

Met toepassing van dat beginsel worden die brochures in de gemeenten van Brussel-Hoofdstad in het Nederlands en in het Frans gesteld (artikel 18, 1ste lid). De Commissie geeft in principe de voorkeur aan tweetalige brochures, maar stemt er in dit geval mee in dat er eentalige brochures worden

uitgegeven, op voorwaarde dat zij qua presentatie en inhoud identiek zijn en dat beide exemplaren tegelijk worden verspreid.

De V.C.T. oordeelt dat de klacht gegrond is in de mate dat niet in alle brievenbussen te Brussel-Hoofdstad zowel een Nederlandstalige als een Franstalige brochure werd gedeponeerd.

(Advies 22.284 van 9 oktober 1991)

- Ministerie van Binnenlandse Zaken:

Belgium: Bipolar and centrifugal federalism, een brochure met - vermelding, op de rugzijde, van de naam van de dienst in het Engels en het adres in het Frans;

- ingesloten, een lijst van afgekorte benamingen van officiële organismen (zoals Belgisch Staatsblad, Raad van State, enz.,) in het Frans, met Engelse vertaling.

De diensten met werkkring over het gehele land stellen de berichten en mededelingen die zij rechtstreeks tot het publiek richten, overeenkomstig artikel 40, § 2, van de gecoördineerde taalwetten, in het Nederlands en in het Frans.

In publikaties bestemd voor het buitenland en gesteld in andere dan de in België gebruikte talen, moeten de naam en het adres van de centrale en daarmee gelijkgestelde diensten in de twee talen (Nederlands en Frans) gesteld zijn om duidelijk te maken dat de werkingssfeer van deze diensten zich uitstrekt tot het gehele land en dat België een tweetalig land is. Er kan een vertaling bijgevoegd worden in de taal van de publikatie.

In de lijst van afkortingen moeten de nationale diensten (Belgisch Staatsblad, Hof van Cassatie, enz.,) en de documenten die in de twee talen worden gepubliceerd (Parlementaire Handelingen, Parlementaire Stukken, enz.,) in de twee talen worden vermeld. Er kan een vertaling bijgevoegd worden in de taal van de brochure.
(Advies 23.038 van 13 juni 1991)

- Ministerie van Binnenlandse Zaken:

Geography of Belgium, een brochure uitgegeven door INBEL waarin een aantal officiële organisaties enkel in het Frans en zelfs in het Engels worden vermeld.

De diensten met werkkring over het gehele land stellen de berichten en mededelingen die zij rechtstreeks tot het publiek richten, overeenkomstig artikel 40, § 2, van de gecoördineerde taalwetten, in het Nederlands en in het Frans.

In publikaties bestemd voor het buitenland en gesteld in andere dan de in België gebruikte talen, moeten de naam en

het adres van de centrale en daarmee gelijkgestelde diensten in de twee talen (Nederlands en Frans) gesteld zijn om duidelijk te maken dat de werkingssfeer van deze diensten zich uitstrekt tot het gehele land en dat België een tweetalig land is. Er kan een vertaling bijgevoegd worden in de taal van de publikatie.

(Advies 23.039 van 13 juni 1991)

I. **AKTEN, GETUIGSCHRIFTEN, VERKLARINGEN, MACHTIGINGEN EN VERGUNNINGEN**

- Rijksdienst voor Pensioenen en Postcheque:
Franstalige postwissel met Nederlandstalige vermeldingen gestuurd aan Franstalige inwoners van Voeren.

Volgens de vaste rechtspraak van de V.C.T. is een postassignatie die door een dienst aan een particulier wordt gestuurd, in eerste instantie een betrekking tussen die dienst en een particulier. In tweede instantie is een assignatie een attest (of getuigschrift) dat door de dienst voor het verschuldigde bedrag wordt opgesteld (advies 13.199 van 21 januari 1982).

De Rijksdienst voor Pensioenen is een dienst waarvan de werkkring het hele land omvat.

Met toepassing van artikel 41, § 1, van de gecoördineerde taalwetten maakt een dergelijke dienst voor zijn betrekkingen met de particulieren gebruik van die van de drie talen waarvan de betrokkenen zich hebben bediend. Met toepassing van artikel 42 stelt een dergelijke dienst de getuigschriften in die van de drie talen waarvan de belanghebbende particulier het gebruik vraagt.

Alle vermeldingen moeten dus in het Frans voorkomen op een postassignatie bestemd voor een Franstalig particulier uit Voeren.

(Advies 23.072 van 26 oktober 1991)

J. **SABENA**

- Dienst Personeelsvoorzieningen:
sturen van enveloppes met tweetalige vermeldingen aan Nederlandstalige kandidaten.

De V.C.T. constateert dat de klager zijn bewering geenszins staaft.

Aangezien de enveloppes echter bestemd zijn om documenten aan Sabena terug te sturen, kan worden verondersteld dat Sabena die aanvankelijk aan de particulier heeft bezorgd.

Normaal ware geweest dat de benaming op de (terug te sturen) envelop enkel voorkwam in de taal van die particulier.

Ingeval het echter mocht gaan om particulieren uit Brussel-Hoofdstad, waarvan de taalaanhorigheid niet bekend is, kan worden aangenomen dat Sabena enveloppes met tweetalige Franse en Nederlandse vermeldingen gebruikt.

(Advies 22.143 van 17 januari 1991)

- Sabena en haar dochtermaatschappijen:
voorgescreven numerieke gelijkheid tussen het Nederlandstalige en het Franstalige personeel.

Sabena heeft momenteel achttien dochtermaatschappijen, waarvan er drie werden opgericht met het oog op een enkele technische activiteit, met name *Sabena Technics*, *Sabena Catering Services* en *Sabena World Airlines*. Sabena meent dat deze drie per analogie vallen onder de regels die op haarzelf van toepassing zijn. De V.C.T. is het eens met dat standpunt.

Bij het onderzoek van de meegedeelde cijfergegevens, trap per trap, blijkt dat de betrekkingen slechts in zeldzame gevallen in gelijke mate zijn ingenomen door Nederlandstaligen en Franstaligen.

Bij Sabena, *Sabena Technics* en *Sabena Catering Services* is het Franse taalkader in de minderheid, hoewel het gebrek aan gelijkheid per trap afwisselend ten nadele is van de Nederlandse en de Franse taalrol.

Bij *Sabena World Airlines* is op de trappen 5 tot 10 het grondpersoneel van de Franse taalrol in de minderheid. Daarentegen is er op de trappen 3 en 4 meer vliegend personeel van de Franse taalrol, terwijl op trap 2 het vliegend personeel van de Nederlandse taalrol in de meerderheid is.

De V.C.T. is van oordeel dat dit gebrek aan evenwicht niet uitsluitend worden verantwoord door de toepassing van artikel 10, § 2, 2e lid, van het koninklijk besluit van 10 oktober 1978 tot vaststelling van de bijzondere maatregelen om de toepassing van de gecoördineerde taalwetten bij Sabena te regelen dat voorziet in een afwijking op de pariteitsregel m.b.t. het werkliedenpersoneel, gelet op de wervingsmogelijkheden.

Overeenkomstig artikel 10, § 3, van het zelfde koninklijk besluit kan de raad van beheer uitzonderlijk en bij een met tweederde meerderheid genomen beslissing afwijken van de pariteit om waardevolle en bekwame personen in dienst te nemen. Volgens § 4 kunnen in geval van feitelijke onmogelijkheid om de pariteit na te leven, personeelsleden van de andere taalrol worden aangeworven of bevorderd. Niettegenstaande het aanslepende gebrek aan evenwicht heeft de Minister van Verkeerswezen nooit het advies van de

V.C.T. ingewonnen over een toepassing van de afwijkende regels bepaald in de §§ 3 en 4.
(Advies 22.241 van 6 juni 1991)

II. DIENSTEN VAN DE GEMEENSCHAPS- EN GEWESTEXECUTIEVEN

A. TAALKENNIS VAN HET PERSONEEL

- Franse Gemeenschap:
vraag om overheveling naar de Duitstalige Gemeenschap.

Betrokkene is als opsteller verbonden aan het Rijksfonds voor de sociale reclassering van de minder-validen, dat onder de Franse Gemeenschap ressorteert.

Zij bezit een diploma uitgereikt door een Franstalige onderwijsinstelling te Luik en is bovendien geslaagd voor het V.W.S.-examen over de elementaire schriftelijke en mondelinge kennis van het Duits (niveau 2).

Op grond van artikel 36 van het decreet van 19 juni van de Raad van de Duitstalige Gemeenschap houdende oprichting van een *Dienststelle der Deutschsprachige Gemeinschaft für Personen mit einer Behinderung sowie für die besondere soziale Fürsorge* (Dienst van de Duitstalige Gemeenschap voor de personen met een handicap alsmede voor de bijzondere sociale bijstandsverlening) dat de overheveling van het Rijksfonds voor de sociale reclassering van de minder-validen naar de *Dienststelle* mogelijk maakt, vraagt de betrokkene dat zij naar de Duitstalige Gemeenschap wordt overgeheveld en in het in oprichting zijnde bureau te Sankt Vith wordt tewerkgesteld.

De wet van 31 december 1983 tot hervorming van de instellingen voor de Duitstalige Gemeenschap stelt in haar artikel 68, § 2, dat in de gecentraliseerde en gedecentraliseerde diensten van de Executieve, waarvan de werkkring het Duitse taalgebied geheel of gedeeltelijk bestrijkt, niemand tot een betrekking benoemd of bevorderd kan worden, als hij niet een overeenkomstig artikel 15, § 1, van de gecoördineerde taalwetten vastgestelde kennis heeft van het Duits.

Betrokkene bezit geen diploma of studiegetuigschrift waaruit blijkt dat zij onderwijs heeft genoten in het Duits en heeft ook niet deelgenomen aan het taalexamen dat met betrekking tot het vaststellen van het taalregime in de plaats komt van het opgelegd diploma, het vereiste studiegetuigschrift of de verklaring van het schoolhoofd.

De V.C.T. is van oordeel dat, bij de huidige stand van zaken, de overheveling van de betrokkene niet in overweging kan worden genomen.
(Advies 23.012 van 7 maart 1991)

B. BETREKKINGEN MET PARTICULIEREN

- Brusselse Agglomeratie:

in het Frans gestelde aanmaning aan een Nederlandstalige.

De diensten van de Brusselse Agglomeratie vallen onder toepassing van artikel 32 van de wet van 16 juni 1989 houdende diverse institutionele hervormingen dat verwijst naar hoofdstuk V, afdeling I, van de gecoördineerde taalwetten, de bepalingen die het gebruik van het Duits betreffen uitgezonderd.

In zijn betrekkingen met een particulier gebruikt de dienst de door deze gebruikte taal, voor zover die taal het Nederlands of het Frans is.

(Advies 22.036 van 31 januari 1991)

- Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap:

Franstalige uit Linkebeek ontvangt een Nederlandstalig formulier voor de aanvraag van een renovatiepremie, terwijl hij een Franstalig formulier had gevraagd.

De Administratie voor Huisvesting van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap is een dienst zoals bedoeld bij artikel 35 van de gewone wet van 9 augustus 1980 tot hervorming van de instellingen. Met toepassing van artikel 36, § 2, van de voornoemde wet is, met betrekking tot de gemeenten met een speciale taalregeling uit zijn ambtsgebied, op deze dienst de taalregeling van toepassing die door de gecoördineerde taalwetten aan de plaatselijke diensten van die gemeenten is opgelegd, voor de berichten, mededelingen en formulieren bestemd voor het publiek, voor de betrekkingen met de particulieren en voor het opstellen van akten, getuigschriften, verklaringen, machtigingen en vergunningen. Met toepassing van artikel 36, § 3, van de voornoemde wet wordt die dienst derwijze georganiseerd dat, zonder enige moeite, kan worden voldaan aan de bepalingen van § 2.

Aangezien artikel 24 van de gecoördineerde taalwetten stelt dat de plaatselijke diensten die gevestigd zijn in de randgemeenten de berichten, mededelingen en formulieren die voor het publiek bestemd zijn, in het Nederlands en in het Frans moeten stellen, moet de Administratie van de Huisvesting van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap de formulieren voor de aanvraag van een renovatiepremie die bestemd zijn voor de inwoners van die gemeenten in het Nederlands en in het Frans stellen, zonder de Nederlandstalige exemplaren als regel en de Franstalige exemplaren als uitzondering te beschouwen.

De Franstalige inwoners uit de randgemeenten moeten de formulieren dus even gemakkelijk in het Frans kunnen krijgen als de Nederlandstaligen in het Nederlands.

(Advies 22.191 van 7 maart 1991)

- Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap:
heffing ter bescherming van de oppervlaktewateren.

Aan een Franstalige inwoner van een randgemeente moet het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap een Franstalig aanslagbiljet i.v.m. de heffing op de bescherming van de oppervlaktewateren sturen.

De V.C.T. verwijst naar de redenen die worden uiteengezet in haar advies 22.067 van 6 december 1990.
(Advies 22.305 van 7 maart 1991)

- Ministerie van het Brussels Gewest:
geen Nederlandstalige vermeldingen op een ticket voor rit langs de Brusselse bezienswaardigheden.

De rondritten worden niet door het Brussels Gewest georganiseerd. Bovendien kan de klager zijn klacht niet bewijzen, daar hij de V.C.T. het betwiste ticket niet heeft bezorgd.
(Advies 23.001 van 11 september 1991)

- Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap:
herinneringsschrijven i.v.m. de heffing ter bescherming van de oppervlaktewateren.

Een klacht die door een Franstalige inwoner van een randgemeente werd ingediend tegen het feit dat het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, Administratie Financiën en Begroting, hem, in een enveloppe met Nederlandstalige vermeldingen, een Nederlandstalig herinneringsschrijven i.v.m. de heffing ter bescherming van de oppervlaktewateren heeft gestuurd, werd ontvankelijk en gegrond bevonden.
(Advies 23.055 van 30 mei 1991)

- Ministerie van Landbouw van het Waals Gewest:
bij de firma aangesteld voor het verwerken van dierenkrengen kent niemand Duits.

Overeenkomstig artikel 50 van de gecoördineerde taalwetten ontslaat de aanstelling, uit welken hoofde ook, van private medewerkers, opdrachthouders of deskundigen de diensten niet van de toepassing van de voornoemde wetten.

De diensten van de Waalse Gewestexecutieve waarvan de werkring zowel gemeenten van het Frans als van het Duits taalgebied omvat, gebruiken voor de betrekkingen met de particulieren de taal of talen die ter zake opgelegd zijn aan de plaatselijke diensten van hun ambtsgebied.

De diensten worden derwijze georganiseerd dat, zonder enige moeite, kan worden voldaan aan deze bepalingen (artikel 41 van de gewone wet van 9 augustus 1980 tot hervorming der instellingen).

In een gemeente uit het Malmedyse of in een gemeente uit het Duitse taalgebied wordt er steeds geantwoord in de taal die door de particulier gebruikt wordt, wanneer deze zich tot de dienst wendt in het Frans of in het Duits (artikel 12 van de gecoördineerde taalwetten).

Om alle moeilijkheden te vermijden, moet het Waalse Gewest in het bestek een clause laten opnemen waaruit blijkt dat de concessiehouder van een openbare dienst de taalwetten, wat de betrekkingen met de particulieren betreft, moet naleven.

(Advies 23.080 van 26 september 1991)

C. **BERICHTEN EN MEDEDELINGEN AAN HET PUBLIEK**

- Brusselse Hoofdstedelijke Executieve:
advertenties die uitsluitend in een eentalig weekblad (Vlan) worden gepubliceerd.

Krachtens artikel 40 van de gecoördineerde taalwetten waarnaar artikel 32, § 1, 3de lid, van de wet van 16 juni 1989 houdende diverse institutionele hervormingen verwijst, stellen de diensten van de Brusselse Hoofdstedelijke Executieve de berichten en mededelingen aan het publiek in het Nederlands en in het Frans.

Uit de inlichtingen blijkt dat de advertenties in de strikte zin van het woord, die in het Nederlands en in het Frans waren gesteld, werden gepubliceerd in het weekblad Vlan dat in alle brievenbussen van het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest terechtkomt, dat er persmededelingen werden gestuurd aan alle Franstalige, Nederlandstalige en tweetalige dagbladen en tijdschriften en dat er ook tweetalige folders werden uitgedeeld.

(Advies 22.062 van 18 april 1991)

- Staatssecretaris van de Brusselse Hoofdstedelijke Executieve belast met de Brandweer, de Dringende Geneeskundige Hulpverlening, de Energie en het Wetenschappelijk Onderzoek:
verspreiding van een folder in het Arabisch.

Het taalgebruik van de diensten van de Brusselse Hoofdstedelijke Executieve wordt geregeld door de wet van 16 juni 1989 houdende diverse institutionele hervormingen.

Artikel 32 van deze wet verwijst o.a. naar hoofdstuk V, afdeling 1, van de gecoördineerde taalwetten.

De berichten en mededelingen, zoals folders die de Executieve rechtstreeks aan het publiek richt, worden in het Nederlands en in het Frans gesteld.

De in de klacht bedoelde folder maakt deel uit van een voorlichtings- en preventiecampagne om de Brusselse bevolking te informeren over de gevaren van CO en haar duidelijk te maken op welke wijze de gevaren kunnen vermeden worden.

Deze campagne is speciaal gericht op de Arabische bevolkingsgroep omdat bij haar de kans op vergiftiging zeven keer hoger ligt dan bij de Belgen.

De folder zou dus zijn doel missen indien hij slechts in het Nederlands en in het Frans werd gesteld.

Bovendien wordt op de Arabische folder vermeld (in het Nederlands en Frans) dat hij bedoeld is voor de Arabisch sprekende bevolking.

De folder wordt ook niet verspreid volgens het van huis-aan-huissysteem maar ter beschikking gesteld in postkantoren en vooral in lokalen van de huurdersverenigingen, buurtwerken, trefcentra en culturele en gezondheidscentra.

Gezien de bijzondere omstandigheden waardoor de folder werd verspreid in het Arabisch, oordeelt de V.C.T. dat deze klacht ontvankelijk doch ongegrond is.

Zij vestigt evenwel de aandacht op artikel 61, § 2, van de gecoördineerde taalwetten, dat bepaalt dat de Ministers de Commissie raadplegen over alle zaken van algemene aard die de toepassing van die wetten betreffen.

(Advies 22.301 van 4 september 1991)

- Brusselse Hoofdstedelijke Executieve:
eentalig verkeersbord op het grondgebied van Oudergem

De verkeersborden zijn berichten en mededelingen aan het publiek (cfr. advies 22.136 van 30 mei 1991).

In het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest worden de berichten en mededelingen die de gecentraliseerde en gedecentraliseerde diensten van de Executieve rechtstreeks aan het publiek richten, gesteld in het Nederlands en in het Frans.

Zelfs indien de borden naderhand beschadigd worden, behoort het de overheid toe de toestand te herstellen zodat de taalwetten worden nageleefd. De overheid dient tevens in de contracten die zij sluit met private ondernemingen te vermelden dat de verkeerssignalisatie in overeenstemming moet zijn met de taalwetgeving.

(Advies 23.010 van 20 november en 18 december 1991)

III. DIENSTEN DIE IN HET BUITENLAND ZIJN GEVESTIGD

- Ministerie van Buitenlandse Zaken, posten in het buitenland:
gebruik van meertalig briefpapier bij het aanschrijven van de overheden van de zendstaat.

De taalwetgeving in bestuurszaken maakt slechts melding van Belgische particulieren die corresponderen met buitenlandse diensten van de Belgische Staat en niet van hun betrekkingen met de overheden van de zendstaat.

De V.C.T. is evenwel van oordeel dat het gebruik van de drie nationale talen niet in strijd is met de taalwetgeving in bestuurszaken. Er kan bovendien geen voorrang opgelegd worden.

(Advies 22.262 van 13 juni 1991)

IV. GEWESTELIJKE DIENSTEN

A. TAALKENNIS VAN HET PERSONEEL

- R.T.T.-gewest Brussel:
Franstalige ambtenaren in de basisoverlegcomités Halle-Vilvoorde.

Er zijn veertien basiscomités. Voor de eenheid van de rechtspraak werden dezelfde ambtenaren zowel voor de Franstalige als voor de Nederlandstalige basiscomités aangesteld. Die ambtenaren bezaten op zijn minst een feitelijke kennis van de tweede taal. Inmiddels is een reorganisatie van de basisoverlegcomités in het Brussels doorgevoerd waardoor Nederlandstalige ambtenaren nog enkel zitting hebben in basisoverlegcomités in het Nederlandse taalgebied en Franstalige ambtenaren in basisoverlegcomités in het Franse taalgebied. De klacht is achterhaald.
(Advies 21.173 van 21 februari 1991)

- R.T.T.:
eentalig personeel in het telegraafkantoor van Brussel-Centraal.

De dienst die instaat voor het telefonisch aannemen van telegrammen is een gewestelijke dienst in de zin van artikel 35, § 1, b, van de gecoördineerde taalwetten.

Overeenkomstig artikel 21, § 5, van deze wetten moeten de personeelsleden van deze dienst de tweede taal kennen.

Overeenkomstig artikel 19 moet de abonnee te woord gestaan worden in de door hem gebruikte taal, voor zover die taal het Nederlands of het Frans is.
(Advies 22.250 van 21 februari 1991)

- R.T.T.:
mutatie van een architect.

Aangezien de klaagster geen examen heeft afgelegd over de kennis van het Nederlands en ze daarenboven omgang heeft met het publiek, is de Commissie van oordeel dat zij niet mag worden tewerkgesteld, zelfs niet voorlopig, bij een gewestelijke dienst bedoeld in artikel 35, § 1, van de gecoördineerde taalwetten en dit ongeacht de motieven van de mutatie en de noodwendigheden van de dienst.

De V.C.T. laat opmerken dat die tewerkstelling reeds meer dan drie jaar duurt en dat de klaagster bovendien tegen haar wil tewerkgesteld is in een dienst waarvoor zij de vereiste taalkennis niet bezit.

De V.C.T. overweegt dat de beslissing om een eentalig Frans ambtenaar in die dienst tewerk te stellen, ten gronde, strijdig is met de gecoördineerde taalwetten.

De V.C.T. vraagt de Minister om, binnen drie maanden, de toestand in orde te brengen door de klaagster tewerk te stellen in een dienst die overeenstemt met haar taalstatuut.

(Advies 23.031 van 10 juli 1991)

- N.M.B.S. (Gewestelijk Geneeskundig Centrum van Brussel):
aanstelling van een stagedoende bediende die uitsluitend Frans spreekt.

De werkkring van het kwestieuze geneeskundig centrum strekt zich uit over Brussel-Hoofdstad, de randgemeenten en eentalige gemeenten van het Nederlandse en van het Franse taalgebied. Het is derhalve een gewestelijke dienst in de zin van artikel 35, § 1, b, van de gecoördineerde taalwetten en hij valt onder dezelfde regeling als de plaatselijke diensten die in Brussel-Hoofdstad zijn gevestigd.

De verplichte kennis van de tweede taal wordt door de wet verbonden aan de functie die de ambtenaar uitoefent en niet aan het statuut dat hij heeft (cfr. o.a. arrest van de Raad van State 24.982 van 18 januari 1985).

Aangezien de kennis van de tweede taal zoals voorgeschreven door artikel 21, §§ 2 en 5, is opgelegd aan de personeelsleden, ongeacht het stelsel waarin zij zich bevinden, moeten ook stagiairs voldoen aan de taalvereisten van de functies die zij (tijdelijk) uitoefenen.
(Advies 23.067 van 18 september 1991)

B. BETREKKINGEN MET PARTICULIEREN

- Rijksdienst voor Kinderbijslag voor Werknemers te Hasselt:
Franstalige uit Voeren ontvangt aanvankelijk een Nederlandstalig document en later, op zijn verzoek, een Franstalig exemplaar met daarop een stempel met de Nederlandstalige benaming van de dienst.

De bewuste dienst is een gewestelijke dienst in de zin van artikel 34, § 1, a, van de gecoördineerde taalwetten die, in zijn betrekkingen met een particulier, de taal gebruikt die te dezer zake opgelegd is aan de plaatselijke diensten van de woonplaats van de betrokken particulier.

Met toepassing van artikel 12, 3de lid, van de voornoemde wetten had de Rijksdienst dus, in zijn betrekkingen met de Franstalige inwoner van een taalgrensgemeente, het in het Frans gestelde document moeten afstempelen in dezelfde taal.

(Advies 22.248 van 17 januari 1991)

- Bestuur van het Kadaster te Tongeren:
Nederlandstalig document i.v.m. een wijziging van het kadastraal inkomen gestuurd aan een Franstalige privé-vereniging uit Voeren.

De *Union Remersdaeloise* is een privé-vereniging waarop de gecoördineerde taalwetten niet van toepassing zijn.

Het Bestuur van het Kadaster te Tongeren is een gewestelijke dienst in de zin van artikel 34, § 1, a, van de voornoemde wetten. Het bewuste document, afkomstig van een dergelijke dienst, had dus moeten worden verstuurd in de taal gekozen door de particulier.

De benaming van de vereniging liet veronderstellen dat het om een Franstalige vereniging ging. Dus was het aangewezen het Frans te gebruiken om een wijziging van het kadastraal inkomen te betekenen.

(Advies 23.011 van 11 september 1991)

- Gewestelijk R.V.A.-bureau te Vilvoorde:
sturen van een Nederlandstalige verwittiging van schorsing aan een Franstalige uit Kraainem.

Het ambtsgebied van het bewuste bureau strekt zich uit over eentalig Nederlandse gemeenten, de zes randgemeenten (waaronder Kraainem) en een taalgrensgemeente. Het gaat dus om een gewestelijke dienst in de zin van artikel 34, § 1, van de gecoördineerde taalwetten.

Aan een Franstalige uit Kraainem waarvan de taalaanhoorigheid bekend is (cfr. de adressering), dient de R.V.A., Ge-

westelijk Werkloosheidsbureau Vilvoorde, een Franstalig document te sturen.
(Advies 23.035 van 18 september 1991)

C. **BERICHTEN EN MEDEDELINGEN AAN HET PUBLIEK**

- Provincie Brabant:
verspreiding van een brochure.

De huis-aan-huisverspreiding van een informatieblad door de Provincie onder alle inwoners van Vlaams-Brabant, is een mededeling aan het publiek in de zin van de gecoördineerde taalwetten.

De V.C.T. is van oordeel dat de sportactiviteiten die door de Provincie worden aangekondigd van die aard zijn dat ze de Nederlandse en de Franse taalgroep kunnen aanspreken en dat er bijgevolg geen reden bestaat om in casu artikel 22 van de voornoemde wetten toe te passen.

Rekening houdend met artikel 35, § 1, b, en met het advies 1868 van 5 oktober 1967 is de V.C.T. van oordeel dat het informatieblad van de Provincie in het Nederlands en in het Frans moest zijn gesteld ten behoeve van de inwoners van de gemeenten bedoeld door artikel 7 van de gecoördineerde taalwetten, alsook van de gemeente Bever, en dat het blad enkel in het Nederlands moest zijn gesteld voor de inwoners van de gemeenten zonder speciale regeling van het Nederlandse taalgebied.
(Advies 22.125 van 28 maart 1991)

- Provinciegouverneur van Limburg:
toepassing van de taalwetgeving in de taalgrensgemeenten betreffende het openbaar onderzoek i.v.m. aanvragen voor het winnen van grondwater en/of voor het afbakenen van waterwinninggebieden en beschermingszones voor grondwater.

De materie zelf wordt geregeld door het besluit van 27 maart 1985 van de Vlaamse Executieve. Deze laatste neemt in eerste en laatste aanleg een besluit over een aanvraag voor een zeer grote grondwaterwinning (categorie C, artikel 14), waarvoor in een openbaar onderzoek is voorzien.

Dit openbaar onderzoek wordt verricht met de medewerking van het plaatselijk gemeentebestuur. Het is dus een mededeling die door bemiddeling van plaatselijke diensten aan het publiek wordt verstrekt, aangezien de tekst bij het gemeentebestuur moet kunnen worden ingezien (cfr. advies 21.131 van 7 mei 1990).

Krachtens artikel 34, § 1, 4e lid, van de gecoördineerde wetten, worden de berichten en mededelingen en formulieren, die aan het publiek worden verstrekt door bemiddeling van

de plaatselijke diensten, gesteld in de taal of talen welke die diensten voor soortgelijke bescheiden moeten gebruiken.

Artikel 11, § 2, 2e lid, bepaalt dat in de taalgrensgemeenten de berichten en mededelingen in het Nederlands en het Frans worden gesteld. Bijgevolg dient zowel het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap als de provincie Limburg met het oog op publikatie van het besluit van een openbaar onderzoek een Frans exemplaar en een Nederlands exemplaar te sturen aan die gemeenten.

(Advies 22.227 van 21 maart 1991)

V. BRUSSEL-HOOFDSTAD

* GEWESTELIJKE EN NIET-GEMEENTELIJKE PLAATSELIJKE DIENSTEN

A. TAALKENNIS VAN HET PERSONEEL

- M.I.V.B.:

Nederlandsonkundige loketbedienden in de Brusselse metro

De V.C.T. is van mening dat de M.I.V.B. in haar nieuwe juridische vorm kan worden beschouwd als een dienst in de zin van artikel 32, § 1, van de wet van 16 juni 1989 houdende diverse institutionele hervormingen (gecentraliseerde en gedecentraliseerde diensten).

De verscheidene metrostations van de M.I.V.B. evenwel kunnen een vergelijking doorstaan met de plaatselijke stations van de N.M.B.S. (o.a. Ukkel-Kalevoet, Ukkel-Stalle, Vorst-Oost, enz.).

Wat de omgang met het publiek betreft, is de taalwetgeving toepasselijk die geldt voor de plaatselijke diensten van Brussel-Hoofdstad (artikel 33 van de wet van 16 juni 1989 verwijst naar artikel 21, § 5, van de gecoördineerde taalwetten). M.a.w.: tweetalig loketpersoneel.

(Advies 21.165 - 22.060 - 22.064 - 22.223 van 4 december 1991)

- Brusselse Hoofdstedelijk Gewest:

erkenningsvoorwaarden van de gewestelijke en plaatselijke huisvestingsmaatschappijen.

De V.C.T. is van oordeel dat de Brusselse Gewestelijke Huisvestingsmaatschappij, als voogdijoverheid, ervoor moet waken dat de erkende maatschappijen de gecoördineerde taalwetten naleven.

Zij suggereert haar de aandacht van de voornoemde maatschappijen te vestigen op hun verplichtingen inzake taalgebruik en te overwegen hun erkenning of de hernieuwing ervan

diverse institutionele hervormingen, dat naar hoofdstuk V, afdeling 1, van de gecoördineerde taalwetten verwijst, zij het dan met uitzondering van de bepalingen die het gebruik van het Duits regelen.

In zijn betrekkingen met een particulier moet die dienst de taal van de betrokkene gebruiken, voor zover die taal het Nederlands of het Frans is.

De Brusselse Agglomeratie moet zich nopens de taal van haar ingezetenen informeren door een beroep te doen op alle middelen waarover zij kan beschikken (bevolkingsregister, water- en elektriciteitsmaatschappijen, enz.). Indien die opzoekingen geen resultaat geven, moet zij het adres in de beide talen stellen.

(Advies 22.300 van 11 september 1991)

- N.V. "Auto Inspectie Bureau Veritas":
sturen van Nederlandstalige oproepingen aan Franstalige particulieren uit Linkebeek en Sint-Genesius-Rode.

Het A.I.V.B. is een instelling voor technische controle, opgericht door het Ministerie van Verkeerswezen. In het raam van de opdracht waarmee de stations voor automobielininspectie door de overheid werden belast, vallen zij onder toepassing van artikel 1, § 1, 2°, van de gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken.

Het A.I.B.V. van Brussel, dat de oproepingen aan al de klanten uit zijn ambtsgebied stuurt, is een dienst bedoeld bij artikel 34, § 2, van de gecoördineerde taalwetten, m.a.w. een gewestelijke dienst waarvan de zetel in Brussel-Hoofdstad is gevestigd en waarvan de werkkring gemeenten bestrijkt die behoren tot het Nederlandse en tot het Franse taalgebied. Te dien einde wordt de gemeente van de zetel beschouwd als een tot het ambtsgebied behorende gemeente. De taalregeling die daarop toepasselijk is, is die van artikel 35, § 1, nl. dat die dienst onderworpen is aan dezelfde taalregeling als de plaatselijke diensten gevestigd in Brussel-Hoofdstad.

Met toepassing van artikel 19, § 1, gebruikt die dienst in zijn betrekkingen met een particulier de door deze gebruikte taal, voor zover die taal het Nederlands of het Frans is.

De oproepingsbrief die het A.I.B.V. verstuurt, is een betrekking met een particulier.

Bijgevolg had het A.I.B.V. van Brussel Franstalige oproepingsbrieven moeten sturen aan particulieren wier taalaanhorigheid bekend was aangezien hun adres in het Frans op de oproepingsbrief was vermeld.

(Advies 23.023 - 23.050 - 23.054 van 18 september 1991)

- Ontvangkantoor der belastingen Anderlecht 1 en Gewestelijke Directie Brussel II:
Nederlandstalige belastingplichtige wordt verzocht zich aan de telefoon in het Frans uit te drukken.

Het ontvangkantoor Anderlecht 1 is een plaatselijke dienst. De gewestelijke directie Brussel II moet worden beschouwd als een gewestelijke dienst gevestigd in Brussel-Hoofdstad.

Luidens artikel 19 van de gecoördineerde taalwetten moet iedere plaatselijke dienst van Brussel-Hoofdstad in zijn betrekkingen met een particulier de door deze gebruikte taal gebruiken, voor zover die taal het Nederlands of het Frans is.

(Advies 23.086 van 4 december 1991)

C. BERICHTEN EN MEDEDELINGEN AAN HET PUBLIEK

- Brusselse Hoofdstedelijk Gewest:
erkenningsvoorwaarden van de gewestelijke en plaatselijke huisvestingsmaatschappijen.

De V.C.T. is van oordeel dat de Brusselse Gewestelijke Huisvestingsmaatschappij, als voogdij overheid, ervoor moet waken dat de erkende maatschappijen de gecoördineerde taalwetten naleven.

Zij suggereert haar de aandacht van de voornoemde maatschappijen te vestigen op hun verplichtingen inzake taalgebruik en te overwegen hun erkenning of de hernieuwing ervan te weigeren indien zij die verplichtingen zouden blijven negeren.

(Advies 21.193 van 6 juni 1991)

- Sociale huisvestingsmaatschappij *Les Locataires réunis* van Sint-Lambrechts-Woluwe:
uitsluitend Franstalige benaming.

De kwestieuze maatschappij is een plaatselijke huisvestingsmaatschappij, erkend door de Nationale Maatschappij voor de Huisvesting, nu de Brusselse Gewestelijke Huisvestingsmaatschappij. Zij is een plaatselijke dienst van Brussel-Hoofdstad.

Volgens artikel 18 van de gecoördineerde taalwetten stellen de plaatselijke diensten die in Brussel-Hoofdstad gevestigd zijn de berichten, mededelingen en formulieren die voor het publiek bestemd zijn in het Nederlands en in het Frans.

In haar vaste rechtspraak (adviezen 19.093 van 8 oktober 1987, 19.140 van 22 juni 1989, 19.211 van 21 januari 1988, 21.177 van 26 april 1990 en 21.178 van 26 april 1990) heeft de V.C.T. geoordeeld dat de benamingen van de Brusselse

huisvestingsmaatschappijen in het Nederlands en in het Frans moeten gesteld zijn. Die maatschappijen moeten hun statuten in het Nederlands en in het Frans in het Belgisch Staatsblad bekend maken.

Derhalve moet de sociale huisvestingsmaatschappij *Les Locataires réunis* haar statuten eveneens in het Nederlands opstellen en ze in het Belgische Staatsblad bekend maken. Zij moet haar Nederlandstalige benaming gebruiken wanneer zij zich tot een Nederlandstalige correspondent wendt. (Advies 22.021 van 13 december 1990 en 17 januari 1991)

- Sociale huisvestingsmaatschappij *Habitations et Logements sociaux d'Auderghem*:

geen Nederlandstalige benaming en statuten.

De kwestieuze maatschappij is een plaatselijke huisvestingsmaatschappij, erkend door de Nationale Maatschappij voor de Huisvesting, nu de Brusselse Gewestelijke Huisvestingsmaatschappij. Zij is een plaatselijke dienst van Brussel-Hoofdstad.

Volgens artikel 18 van de gecoördineerde taalwetten stellen de plaatselijke diensten die in Brussel-Hoofdstad gevestigd zijn de berichten, mededelingen en formulieren die voor het publiek bestemd zijn in het Nederlands en in het Frans.

De V.C.T. neemt akte van het feit dat de maatschappij haar statuten in het Nederlands heeft gedeponneerd bij de griffie van de Handelsrechtbank. De benaming van de maatschappij voldoet evenwel nog niet aan de eisen van de taalwetgeving. (Advies 22.048 van 6 december 1990 en 17 januari 1991)

* GEMEENTELIJKE PLAATSELIJKE DIENSTEN
O.C.M.W. - BRUSSELSE AGGLOMERATIE

A. TAALKENNIS VAN HET PERSONEEL

- O.C.M.W.'s van Brussel-Hoofdstad:
onderzoek naar het taalgebruik in de ziekenhuizen.

In de instellingen die door de O.C.M.W.'s van Brussel-Hoofdstad worden beheerd, zijn de statutaire geneesheren die tot de personeelsformatie behoren, evenals de geneesheren die met een arbeidscontract zijn aangeworven, integraal onderworpen aan de gecoördineerde taalwetten, meer bepaald de artikelen 21, § 2, § 4, § 5 en § 7, 1e en 2e lid.

De zelfstandige geneesheren (die prestaties leveren op grond van een ondernemingscontract of krachtens een mandaat) moeten worden beschouwd als private medewerkers, opdrachthouders of deskundigen, in de zin van artikel 50 van de voornoemde wetten. Het O.C.M.W. waar zij in dienst zijn, is niet ontheven van de verplichting deze wetten na te leven. Het moet er onder meer voor zorgen dat de geneesheren de taal (het Nederlands of het Frans) van de patiënten waarmee ze omgang hebben, kunnen begrijpen en spreken en dat zij de medische dossiers in die taal kunnen opstellen.

De geneesheren en studenten die stage lopen in het kader van hun opleiding of specialisatie, o.m. in het raam van overeenkomsten die tussen het O.C.M.W. en universitaire instellingen werden afgesloten, zijn niet aan taalverplichtingen onderworpen. Het O.C.M.W. moet zijn diensten evenwel zo organiseren dat de patiënten worden onderzocht door practici die dezelfde taal spreken als zij.

De V.C.T. is zich ervan bewust dat de strikte naleving van de taalwetten niet mag leiden tot de ontregeling van de ziekenhuisdiensten waarvan de gezondheidszorg de voornaamste opdracht is. Nochtans verzoekt zij de bevoegde overheid zich in te spannen om statutaire geneesheren aan te werven die voldoen aan de taalwetgeving, waarbij het inschakelen van zelfstandige geneesheren de uitzondering moet blijven.

Zij dringt er evenwel op aan dat het numeriek gebrek aan evenwicht dat in sommige instellingen ten nadele van de Nederlandstaligen bestaat, wordt weggewerkt.
(Advies 22.004 van 30 mei 1991)

- Gemeente Vorst:
contractuele hulpagenten van politie en sociale werkers - toelatings- en aanwervingsvoorwaarden in strijd met de gecoördineerde taalwetten.

In haar advies 2365 van 28 mei 1970 beschouwt de V.C.T. het begrip benoeming als inbreng van nieuw personeel ongeacht of het gaat om vast, tijdelijk, stagedoend, voorlopig of contractueel personeel en stelt zij dat tevens elke inbreng van nieuw personeel door overheveling, mutatie, bevordering, belasting met uitoefening van bepaalde functies, enz. onder de toepassing van de bepalingen van artikel 21, §§ 2 en 5 van de gecoördineerde taalwetten valt (cfr. o.m. advies 1915 van 19 oktober 1967).

Het arrest 24.982 van 18 januari 1985 van de Raad van State stelt dat "de verplichting de tweede landstaal te kennen door de wet verbonden is aan de uitgeoefende functie door de ambtenaar en niet aan het statuut van deze laatste, dat de kennis van de tweede landstaal ook is opgelegd aan ambtenaren door artikel 21, §§ 2 en 5, van de gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken, onafgezien van het regime waaronder zij geplaatst zijn."

De V.C.T. kan evenwel begrip opbrengen voor de dringendheid waarmee de aanwervingen zijn gebeurd.
(Advies 23.126 van 24 oktober 1991)

B. BEHANDELING IN BINNENDIENST

- Gemeente Sint-Gillis:
geïnformateerde bevolkingsregister aanvaardt uitsluitend in het Frans gestelde vragen.

Met toepassing van artikel 17, § 2, van de gecoördineerde taalwetten worden de dienstorders en de onderrichtingen aan het personeel, zomede de formulieren en drukwerken voor de binnendienst, in het Nederlands en in het Frans gesteld.

De programmering van de monitors moet beschouwd worden als onderrichtingen aan het personeel (cfr. advies 20.031 van 30 juni 1988). Anderdeels zijn de meetresultaten op monitors in de controlekamer mededelingen aan het personeel (advies 18.083 van 17 januari 1987).

Aangezien de kwestieuze computerprogramma's door Nederlandstalige en Franstalige ambtenaren worden gebruikt, moeten zij in het Nederlands en in het Frans worden gesteld.

(Advies 23.115 van 13 oktober 1991)

C. BETREKKINGEN MET PARTICULIEREN

- Gemeenten Elsene, Schaarbeek, Watermaal-Bosvoorde en Sint-Lambrechts-Woluwe:
eerste telefonische contacten en in sommige gevallen de verdere gesprekken worden uitsluitend in het Frans gevoerd.

Bij gebrek aan concrete gegevens herinnert de V.C.T. eraan dat de gemeentebesturen van Brussel-Hoofdstad de taal van de particulier dienen te gebruiken in zoverre die taal het Nederlands of het Frans is (artikel 19 van de gecoördineerde taalwetten).

(Advies 22.146 van 16 mei 1991)

- Burgemeester van Schaarbeek:
Franstalige uitnodiging voor een dansavond gestuurd aan een Nederlandstalig gemeenteraadslid.

Uit de verstrekte inlichtingen is gebleken dat het gemeentehuis ter beschikking werd gesteld voor deze dansavond en dat de gemeentediensten de uitnodigingen hebben gedrukt en verzonden.

De V.C.T. oordeelt dat het organiseren van het bal van de burgemeester in principe geen administratieve handeling is.

In de mate dat de diensten hun medewerking verleenden, verliest deze activiteit haar privé-karakter en moet de klacht als gegrond worden beschouwd.

(Advies 23.028 van 16 mei 1991)

- Gemeente Elsene:
Franstalig bericht i.v.m. de volkstelling overhandigd aan een Nederlandstalige.

Het gepersonaliseerde bericht dat aan de klager werd bezorgd, is een betrekking tussen een plaatselijke dienst van Brussel-Hoofdstad en een particulier.

Met toepassing van artikel 19 van de gecoördineerde taalwetten moet een dergelijke dienst, in dat geval, de door deze particulier gebruikte taal gebruiken, voor zover die taal het Nederlands of het Frans is.

De gemeente Elsene moest de Nederlandse taalaanhangigheid van de klager kennen, aangezien deze laatste een Nederlandstalige identiteitskaart heeft.

De V.C.T. is verder van oordeel dat de lijsten van de telling het adres van de betrokkene in diens taal hadden moeten vermelden.

(Advies 23.040 van 13 juni 1991)

D. BERICHTEN EN MEDEDELINGEN AAN HET PUBLIEK

- Oudergem - Kunstvereniging Oudergem:
tijdschrift *Loisirs et Culture* - hoofd, presentatie,
aankondiging van de dag van de Europese burger en reclame
i.v.m. het cultureel centrum zijn eentalig Frans.

In tal van adviezen heeft de V.C.T. haar vaste rechtspraak herhaald (adviezen 19.102 van 12 november 1987, 20.064 van 1 december 1988 en 21.035 van 18 mei 1989) waarbij zij van oordeel was dat, met toepassing van artikel 18 van de gecoördineerde taalwetten, de inhoud van het bedoelde informatietijdschrift in het Frans en in het Nederlands moet worden gesteld, behoudens wat de artikels betreft die enkel de Franse of de Nederlandse cultuurgemeenschap interesseren.

In het nummer van juni-juli-augustus 1990 zijn heel wat artikels in beide talen gesteld, toch zou er ook een inspanning moeten worden geleverd inzake de rubrieken die de klager aanhaalt.

(Advies 22.126 van 4 september 1991)

- Oudergem:
wegwijzers met tweetalige vermeldingen waarop de
Nederlandstalige teksten zijn beklad.

Krachtens artikel 18 van de gecoördineerde taalwetten stellen de plaatselijke diensten van Brussel-Hoofdstad de berichten en mededelingen aan het publiek in het Nederlands en in het Frans.

De V.C.T. is van oordeel dat, zelfs wanneer de aanduidingen beklad werden, het de verantwoordelijke overheid toekomt om de tweetaligheid van de kwestieuze borden te herstellen.

(Advies 22.136 van 30 mei 1991)

- Oudergem - Kunstvereniging Oudergem:
tijdschrift *Loisirs et Culture*.

In haar advies 19.102 van 12 november 1987 heeft de V.C.T. geoordeeld dat krachtens artikel 1, § 1, 2e, van de gecoördineerde taalwetten, die wetten van toepassing zijn op de V.Z.W. "Kunstvereniging Oudergem", waarvan de zetel zich bevindt in het Oudergems Cultureel Centrum. Die vereniging, die zich zowel tot een Nederlandstalig als tot een Franstalig publiek richt, ontvangt immers subsidies van de gemeente, en wordt door deze laatste via het jaarverslag tot goedkeuring van de rekeningen gecontroleerd.

Met toepassing van artikel 18 van de voornoemde wetten is de inhoud van het bedoelde informatietijdschrift een mededeling aan het publiek en moet die in het Frans en in het Nederlands worden gesteld, behoudens wat de artikelen be-

treft die slechts één van beide cultuurgemeenschappen aanbelangen.

(Advies 22.289 van 9 oktober 1991)

- Stad Brussel:

huis-aan huisblad "Brussel mijn stad" uitgegeven door de stad.

De informatiebladen die gratis in de brievenbussen worden gedeponereerd, moeten worden beschouwd als mededelingen aan het publiek en moeten in het Nederlands en in het Frans zijn gesteld. Beide talen moeten daarbij op een strikte voet van gelijkheid worden behandeld.

Anderdeels valt louter privé-reclame niet onder toepassing van de gecoördineerde taalwetten.

Alle informatie aangaande een culturele activiteit die uitsluitend een enkele taalgroep aanbelangt, valt onder het stelsel dat voor die taalgroep geldt (artikel 22 van de voornoemde wetten).

De rubriek *Croire en l'enfant et croire en son avenir* waarop de klager doelt, valt niet in de categorie van de mededelingen waarop het voornoemde artikel 22 van toepassing is. (Advies 22.293 van 4 september 1991)

VI. GEMEENTEN MET EEN SPECIALE REGELING

A. BEHANDELING IN BINNENDIENST

- Gemeente Voeren:

Franstalige ereloonnota's ingediend door een advocaat aangesteld door de gemeente.

Krachtens artikel 10 van de gecoördineerde taalwetten gebruikt iedere plaatselijk dienst, die in het Nederlandse, het Franse of het Duitse taalgebied gevestigd is, uitsluitend de taal van zijn gebied in zijn binnendiensten.

De gemeente Voeren is gelegen in het Nederlands taalgebied krachtens artikel 3, § 1, 1°, van de voornoemde wetten. De taal voor de binnendienst is derhalve het Nederlands.

De V.C.T. adviseert dat, overeenkomstig de geest van de taalwetgeving, de ereloonnota's van een door de gemeente Voeren aangestelde advocaat, die gevoegd moeten worden bij het dossier, dat moet worden onderzocht door de gemeenteraad, het college van burgemeester en schepenen en de gemeentelijke ambtenaren, in het Nederlands zouden worden opgesteld.

(Advies 22.280 van 16 mei 1991)

B. BETREKKINGEN MET PARTICULIEREN

- Provincie Limburg:
Nederlandstalig document gestuurd aan een Franstalige inwoner van Voeren.

De werkkring van de Provincie Limburg omvat gemeenten uit het Nederlandse taalgebied met een speciale taalregeling of verschillende regelingen. Het gaat dus om een gewestelijke dienst bedoeld bij artikel 34, § 1, a, van de gecoördineerde taalwetten.

Overeenkomstig haar vaste rechtspraak oordeelt de V.C.T. dat het toesturen van een belastingdocument dient te worden beschouwd als een betrekking met een particulier en dat zowel de voorgedrukte als de gepersonaliseerde vermeldingen in de taal van de belastingplichtige dienen te worden gesteld.

De V.C.T. is van oordeel dat de Provincie geen fout heeft begaan door dezelfde taal te gebruiken voor het aanslagjaar 1990 als voor het aanslagjaar 1989 waarvoor de belastingplichtige geen bezwaar had ingediend.
(Advies 23.027 van 13 juni 1991)

- R.T.T. (Commercieel Centrum te Voeren):
gebruik van de term Voeren in een Franstalig document.

In haar advies 16.015 van 12 december 1984 heeft de V.C.T. geconstateerd dat de gemeente Voeren weliswaar tot het Nederlandse taalgebied behoort, maar dat zulks niets afdoet aan haar karakter van taalgrensgemeente in de zin van de gecoördineerde taalwetten.

Tevens heeft zij opgemerkt dat artikel 133 van het koninklijk besluit van 17 september 1975 betreffende de fusies van de gemeenten gewijzigd werd door een erratum dat in het Belgisch Staatsblad van 18 oktober 1978 is verschenen en dat als volgt is gesteld: "Artikel 133 - In de Franse tekst van het besluit wordt het woord Voeren vervangen door Fourons".

Bijgevolg moest op een Franstalig document Fourons staan i.p.v. Voeren.
(Advies 23.064 van 13 juni 1991)

- Gemeentekrediet van België:
Franstalige circulaire cheque met de vermeldingen O.C.M.W. Voeren en 3798 Voeren.

Volgens de vaste rechtspraak van de V.C.T. dient een circulaire cheque te worden beschouwd als een betrekking met een particulier, die overeenkomstig artikel 41, § 1 van de

gecoördineerde taalwetten dient te zijn gesteld in de taal van de particulier.

Wat de vermelding Voeren betreft, verwijst de V.C.T. naar haar advies 16.015 van 12 december 1984 waarin zij heeft geconstateerd dat de gemeente Voeren weliswaar tot het Nederlandse taalgebied behoort, maar dat zulks niets afdoet aan haar karakter van taalgrensgemeente in de zin van de voornoemde wetten.

Tevens heeft zij opgemerkt dat artikel 133 van het koninklijk besluit van 17 september 1975 betreffende de fusies van de gemeenten gewijzigd werd door een erratum dat in het Belgisch Staatsblad van 18 oktober 1978 is verschenen en dat als volgt is gesteld: "Artikel 133 - In de Franse tekst van het besluit wordt het woord Voeren vervangen door Fourons".

Bijgevolg moest op de Franstalig circulaire cheque Fourons staan i.p.v. Voeren. Daarenboven moet, op een naar een Franstalige gestuurd document, de identificatie van de opdrachtgever, namelijk het O.C.M.W. van Voeren, eveneens in het Frans zijn gesteld.

(Advies 23.070 van 18 september 1991)

- Griffie van de Handelsrechtbank te Voeren:
Nederlandstalige "uitnodiging" gestuurd aan een Franstalige inwoner.

Het bewuste document, afkomstig van de Griffie van de Handelsrechtbank te Voeren, is een voorstel van minnelijke schikking. Het kan niet beschouwd worden als een basis van rechtsvervolging en niet als een louter administratieve handeling.

De V.C.T. is niet bevoegd. De handeling valt immers niet onder toepassing van de gecoördineerde taalwetten maar wel van die van de wet van 15 juni 1935 op het gebruik van de talen in gerechtszaken.
(Advies 23.071 van 23 oktober 1991)

- Administratie der directe belastingen te Voeren:
Nederlandstalig document aan een Franstalige.

In de taalgrensgemeenten wenden de diensten zich tot de particulieren in die van beide talen - het Nederlands of het Frans - waarvan de betrokkenen zich hebben bediend of het gebruik hebben gevraagd (artikel 12, 3de lid van de gecoördineerde taalwetten).

Aangezien de dienst niet op de hoogte was van de taal van de betrokkene, werd voor de briefwisseling de binnendiensttaal gebruikt.

(Advies 23.075 van 23 oktober 1991)

C. BERICHTEN EN MEDEDELINGEN AAN HET PUBLIEK

- O.C.M.W. van Ronse:

talrijke berichten aan de bevolking in de plaatselijke pers verschijnen uitsluitend in het Nederlands.

Het O.C.M.W. van Ronse is een plaatselijke dienst gevestigd in een taalgrensgemeente als bedoeld door artikel 8, 6, van de gecoördineerde taalwetten.

Naar luid van artikel 11, § 2, 2e lid, van de voornoemde wetten, worden de berichten en mededelingen aan het publiek, in de taalgrensgemeenten gesteld in het Nederlands en in het Frans.

De stedelijke overheid heeft gemeld dat die artikels steeds in het Frans en in het Nederlands werden gesteld en gestuurd aan de lokale pers. Deze laatste beslist of ze al dan niet in vertaling worden gepubliceerd.

De V.C.T. staat erop te laten opmerken dat met toepassing van artikel 50 van de gecoördineerde taalwetten, de aanstelling, uit welchen hoofde ook, van private medewerkers, de diensten niet ontslaat van de toepassing van die wetten. Het O.C.M.W. mag zijn taalverplichtingen niet omzeilen door, inzake publikatie, een beroep te doen op een privé-uitgever. Zijn mededelingen hadden dus in het Nederlands en in het Frans gepubliceerd moeten zijn. (Advies 22.092 van 21 februari 1991)

- Stad Ronse:

talrijke berichten aan de bevolking in de plaatselijke pers verschijnen uitsluitend in het Nederlands.

Naar luid van artikel 11, § 2, 2e lid, van de gecoördineerde taalwetten worden de berichten en mededelingen aan het publiek, in de taalgrensgemeenten gesteld in het Nederlands en in het Frans.

Volgens de vaste rechtspraak van de V.C.T. zijn, in de taalgrensgemeenten, de inlichtingen aangaande de gemeentelijke diensten die worden verstrekt aan de uitgever van een privé-brochure die van huis aan huis aan alle inwoners van de gemeente wordt bezorgd, berichten en mededelingen die door de gemeentelijke overheid aan het publiek worden gericht. Derhalve moeten zij tweetalig zijn.

De V.C.T. staat erop te laten opmerken dat met toepassing van artikel 50 van de gecoördineerde taalwetten, de aanstelling, uit welchen hoofde ook, van private medewerkers, de diensten niet ontslaat van de toepassing van die wetten.

De stad mag haar taalverplichtingen niet omzeilen door, inzake publikatie, een beroep te doen op een privé-uitge-

ver. Haar mededelingen hadden dus in het Nederlands en in het Frans gepubliceerd moeten zijn.
(Advies 22.092 en 22.093 van 21 februari 1991)

- Postkantoren van Linkebeek en Sint-Genesius-Rode:
overhandigen, aan een Franstalige inwonster van Linkebeek van Nederlandstalige formulieren voor het versturen van aangetekende verzendingen.

De Regie der Posterijen heeft meegedeeld dat er in de voornoemde postkantoren Franstalige formulieren zijn die op verzoek kunnen worden verkregen.

Krachtens artikel 24, 1e lid, van de gecoördineerde taalwetten stellen de plaatselijke diensten van de randgemeenten de berichten, mededelingen en formulieren die voor het publiek zijn bestemd, in het Nederlands en in het Frans.

De klacht is bijgevolg gegrond in de mate dat een Franstalige in de postkantoren van Linkebeek en Sint-Genesius-Rode de formulieren voor het versturen van aangetekende verzendingen niet in het Frans heeft ontvangen.
(Advies 22.213 van 28 maart 1991)

- Stad Ronse:
gratis verspreiding van de brochure "Ronse uw stad" waarvan de redactie uitgaat van het stadsbestuur en de verantwoordelijke uitgever privé is.

Luidens artikel 11, § 2, 2de lid, van de gecoördineerde taalwetten worden, in de taalgrensgemeenten, de berichten en mededelingen aan het publiek gesteld in het Nederlands en in het Frans.

Volgens de vaste rechtspraak van de V.C.T. zijn, in die gemeenten, de inlichtingen aangaande de gemeentelijke diensten die worden verstrekt aan de uitgever van een privé-brochure die van huis tot huis aan alle inwoners van de gemeente wordt bezorgd, berichten en mededelingen die door de gemeentelijke overheid aan het publiek worden gericht. Zij moeten tweetalig zijn.

De klacht is derhalve gegrond: de stad mag haar taalverplichtingen niet omzeilen door een privé-uitgever met publicaties te belasten.

(Advies 22.215 van 21 februari 1991)

- Belgisch Instituut voor Verkeersveiligheid:
verspreiden van de Nederlandstalige brochure "Verkeersslagveld of verkeersvrede" in alle brievenbussen in de taalgrensgemeenten.

De V.Z.W. Belgisch Instituut voor Verkeersveiligheid moet worden beschouwd als een dienst in de zin van artikel 1, § 1, 2°, van de gecoördineerde taalwetten, die onder het gezag van de openbare macht staat.

De brochures over verkeersveiligheid worden door de postkantoren verspreid in alle brievenbussen van het land.

Overeenkomstig artikel 40, 1ste lid, van de voornoemde wetten zijn de berichten en mededelingen die de centrale diensten aan het publiek richten door bemiddeling van de plaatselijke diensten, onderworpen aan de taalregeling die ter zake aan genoemde diensten bij de gecoördineerde wetten wordt opgelegd.

Met toepassing van dit beginsel worden die brochures in de taalgrensgemeenten gesteld in het Nederlands en in het Frans (artikel 11, § 2, 2de lid).

De Commissie geeft in principe de voorkeur aan tweetalige brochures, maar stemt er in dit geval mee in dat er eentalige brochures worden uitgegeven, op voorwaarde dat zij qua presentatie en inhoud identiek zijn en dat beide exemplaren tegelijk worden verspreid.

(Advies 22.266 t.e.m. 22.277 en 23.061 van 9 oktober 1991)

- Belgisch Instituut voor Verkeersveiligheid:
verspreiden van de Nederlandstalige brochure "Verkeersslagveld of verkeersvrede" in alle brievenbussen van Sint-Genesius-Rode.

De V.Z.W. Belgisch Instituut voor Verkeersveiligheid moet worden beschouwd als een dienst in de zin van artikel 1, § 1, 2°, van de gecoördineerde taalwetten, die onder het gezag van de openbare macht staat.

De brochures over verkeersveiligheid worden door de postkantoren verspreid in alle brievenbussen van het land.

Overeenkomstig artikel 40, 1ste lid, van de voornoemde wetten zijn de berichten en mededelingen die de centrale diensten aan het publiek richten door bemiddeling van de plaatselijke diensten, onderworpen aan de taalregeling die ter zake aan genoemde diensten bij de gecoördineerde wetten wordt opgelegd.

Met toepassing van dit beginsel worden die brochures in de randgemeenten gesteld in het Nederlands en in het Frans (artikel 24, 1e lid).

De Commissie geeft in principe de voorkeur aan tweetalige brochures, maar stemt er in dit geval mee in dat er eentalige brochures worden uitgegeven, op voorwaarde dat zij qua presentatie en inhoud identiek zijn en dat beide exemplaren tegelijk worden verspreid.

(Advies 22.278 van 9 oktober 1991)

D. AKTEN, GETUIGSCHRIFTEN, VERKLARINGEN, MACHTIGINGEN EN VERGUNNINGEN

- Rijkswacht te Voeren:

niet-naleving van de taalcode van een Franstalige inwoner die uitdrukkelijk had verklaard dat hij in het Frans zou worden behandeld (o.a. bij aangifte van diefstal of verlies van identiteitskaart of rijbewijs).

Wat de rijkswacht betreft, stelt de V.C.T. vast dat zij niet bevoegd is om zich uit te spreken over de toepassing van de wet van 15 juni 1935 op het gebruik van de talen in gerechtszaken (bij voorbeeld wanneer er proces-verbaal wordt opgemaakt), noch over de toepassing van de wet van 30 juni 1938 op het gebruik van de talen bij het leger, zelfs niet wanneer artikelen van deze laatste wet naar de gecoördineerde taalwetten verwijzen (bij voorbeeld berichten en mededelingen door de militaire overheden gericht aan het publiek en briefwisseling tussen militaire en administratieve overheden).

De gecoördineerde taalwetten zijn op de rijkswacht uitsluitend van toepassing m.b.t. zaken die niet door de twee andere voornoemde wetten zijn geregeld, i.c. de administratief geaarde handelingen die door haar eenheden worden gesteld (cfr. o.a. advies 11.087 van 9 oktober 1987).

De rijkswacht van Voeren moet zich dus, met toepassing van artikel 12, 3de lid, van de gecoördineerde taalwetten tot de particulieren wenden in die van beide talen - het Nederlands of het Frans - waarvan de betrokkenen zich hebben bediend of het gebruik hebben gevraagd.

Met toepassing van artikel 14, § 2, b, van de voornoemde wetten moet zij de getuigschriften (o.a. die welke worden opgemaakt bij verlies of diefstal), verklaringen, machtigingen en vergunningen in het Nederlands of in het Frans stellen, naargelang van de wens van de belanghebbende. (Advies 22.114 van 28 maart 1991)

- Gemeente Voeren:

invullen van een attest van bewezen diensten betreffende een ex-leraar en inwoner van Voeren, dat bestemd is voor de Franse Gemeenschap - toepassing van de taalwetgeving.

Krachtens artikel 1, § 1, 4°, zijn de gecoördineerde taalwetten toepasselijk op de administratieve handelingen van de schooloverheden.

Artikel 14, § 2, van de voornoemde wetten stelt dat iedere plaatselijke dienst van een taalgrensgemeente aan de particulieren getuigschriften uitreikt in het Nederlands of in het Frans.

Het bewuste "getuigschrift" is een administratieve handeling van de schooloverheid. Aangezien het bestemd is voor de Franse Gemeenschap mocht het in het Frans gesteld worden door de directeur van een Franstalige school in Voeren. (Advies 23.017 van 20 november 1991)

- Ministerie van Binnenlandse Zaken:
taalregeling van de identiteitskaart.

De V.C.T. adviseert dat in de gemeenten met een speciale taalregeling de betrokkene vooraf aan de gemeente moet meedelen in welke taal hij zijn identiteitskaart wenst gesteld te zien. Bij gebrek aan eerder gedane taalkeuze, moet worden vermoed dat de taal die moet worden gebruikt, die is van het gebied. In dat geval dient de particulier die een identiteitskaart in de andere taal wenst, zulks uitdrukkelijk mee te delen.

De gecoördineerde taalwetten laten de inwoners van de voornoemde gemeenten impliciet toe hun keuze ofwel mondeling ofwel schriftelijk kenbaar te maken.

De V.C.T. is evenwel van oordeel dat een meer restrictieve bepaling die voorschrijft dat die keuze schriftelijk moet worden gedaan, niet strijdig is met de voornoemde wetten en betwistingen of vergissingen uitschakelt. (Advies 23.066 van 23 mei 1991)

VII. DUITS TAALGEBIED EN GEMEENTEN UIT HET MALMEDYSE

A. TAALKENNIS VAN HET PERSONEEL

- Gevangenis van Verviers:
geen enkele betrekking in de administratieve diensten voorbehouden aan Duitstalig personeel.

De gevangenis van Verviers is een gewestelijke dienst in de zin van artikel 36, § 1, van de gecoördineerde taalwetten.

De administratieve diensten van de gevangenis te Verviers moeten zo georganiseerd zijn dat het Duitstalig publiek, zonder enige moeite, te woord kan worden gestaan in zijn eigen taal (artikel 38, § 3).

Te dien einde zal er personeel moeten worden aangeworven dat zijn aan de functie aangepaste kennis van het Duits heeft bewezen.

Die kennis is bewezen wanneer de betrokken ambtenaar houder is van een diploma of getuigschrift waaruit blijkt dat de studies die daartoe hebben geleid een aantal Duitstalige lessen hebben omvat dat groot genoeg was opdat de uitrei-

king van het diploma noodzakelijkerwijze impliceert dat de houder ervan een elementaire kennis van het Duits bezit.

Bij ontstentenis van dergelijke documenten zal het personeel dat omgang krijgt met het publiek, bij het V.W.S. een taalexamen over de kennis van het Duits afleggen.

De klacht is ontvankelijk en gegrond in de mate dat de administratieve diensten van de gevangenis te Verviers niet derwijze zouden zijn georganiseerd dat er kan worden voldaan aan de bepalingen betreffende de behandeling in binnendienst van de zaken die in het Duitse taalgebied gelokaliseerd of lokaliseerbaar zijn, of van die aangaande de betrekkingen met het publiek.

(Advies 21.179 van 10 januari 1991)

- R.T.T.-diensten te Eupen:

weigering Duitstalige bevorderingsexamens te organiseren voor de betrekkingen van technisch afdelingschef (rang 24).

De R.T.T.-diensten te Eupen zijn gewestelijke diensten in de betekenis van artikel 33 van de gecoördineerde taalwetten.

Met toepassing van artikel 38 van die wetten kan niemand in de diensten waarop artikel 33 doelt, tot een ambt of betrekking benoemd of bevorderd worden indien hij de taal van het gebied niet kent.

De V.C.T. oordeelt dat de R.T.T. zich niet mag kanten tegen het feit dat Duitstalige ambtenaren er de voorkeur aan geven een toelatingsexamen voor de betrekking van technisch afdelingschef in het Duits af te leggen, zelfs wanneer er geen enkele betrekking van die graad in de diensten van het Duitse taalgebied bestaat.

Dat neemt niet weg dat zij hun grondige kennis van het Frans moeten bewijzen wanneer zij tewerkgesteld moeten worden in een dienst waarvan de zetel in het Franse taalgebied is gevestigd.

(Advies 22.065 van 7 maart 1991)

- Regie der Posterijen:

vraag van de heer Maraite, de voorzitter van de Executieve van de Duitstalige Gemeenschap, of de heer M. recht heeft op een betrekking in het Duitse taalgebied.

In de plaatselijke diensten van het Duitse taalgebied is de hoofdtal het Duits en de tweede taal het Frans.

De vereiste taalkennis wordt bewezen door de taal van het diploma of getuigschrift ofwel door een voorafgaand examen waarvan de aard en het peil worden omschreven door de wet; de V.C.T. drukt echter de wens uit dat bij benoemingen of

bevorderingen tot betrekkingen of ambten in het Duitse taalgebied, in de mate van het mogelijke voorrang zou worden verleend aan Duitstalige ambtenaren wier loopbaan beperkt is tot hun eigen taalgebied (advies 3755 van 16 mei 1974).

Het is logisch dat de wetgever de kennis van het Duits eist van het personeel der plaatselijke diensten uit het Duitse taalgebied, aangezien deze diensten het Duits moeten gebruiken in hun binnendienst, in hun betrekkingen met diensten waaronder zij ressorteren en voor de betrekkingen met andere diensten uit hetzelfde taalgebied en uit Brussel-Hoofdstad (advies 3919 van 16 oktober 1975).

Deze taalkennis wordt geconstateerd volgens de regels vermeld in artikel 15, § 1, van de gecoördineerde wetten en overeenkomstig het peil bepaald door artikel 7 van het koninklijk besluit IX van 30 november 1966.

Uit de inlichtingen blijkt dat de heer M. zijn studies in het Frans heeft gedaan. Hij slaagde niet voor het taal-examen dat met betrekking tot het vaststellen van het taalregime in de plaats komt van het opgelegde diploma (artikel 7 van het koninklijk besluit IX van 30 november 1966) voor functies of betrekkingen die gerangschikt zijn in niveau 2. (Advies 22.295 van 16 mei 1991)

- Regie der Posterijen:

tijdelijk personeel dat niet in orde is met de taalwetten geregeld ingeschakeld in het postkantoor te Eupen.

De tewerkstelling te Eupen van ambtenaren die de taal van het gebied niet kennen - een kennis die blijkt uit de vereiste diploma's of studiegetuigschriften of bij ontstentenis van een dergelijk diploma of getuigschrift wordt geconstateerd volgens de regels vermeld in artikel 15, § 1, van de gecoördineerde taalwetten en overeenkomstig het peil bepaald door artikel 7 van het koninklijk besluit IX van 30 november 1966, - komt neer op een overtreding van dat bewuste artikel 15, § 1.

Dit geldt overigens voor iedere aanbreng van personeel, ongeacht of die gebeurt door aanwerving, overheveling, mutatie, belasting met uitoefening van bepaalde functies enz., (adviezen 2365 van 23 mei 1970, 21.029 van 21 december 1989).

(Advies 23.018 van 13 juni 1991)

- Regie der Posterijen:

aanstelling in het postkantoor van Malmedy van een postbode die geen Duits kent.

Artikel 15, § 3, van de gecoördineerde taalwetten schrijft voor dat in de gemeenten uit het Malmedyse en in de gemeen-

ten uit het Duitse taalgebied, plaatselijke diensten - als de postkantoren - zo worden georganiseerd dat het publiek zonder enige moeite in het Frans of in het Duits te woord kan worden gestaan.

In haar adviezen (13.020 van 19 mei 1983, 15.112 van 5 januari 1984, 19.219 van 10 januari 1988 en 21.029 van 21 december 1988) heeft de V.C.T. geoordeeld dat de Regie de taalwetten geenszins overtreedt door te beslissen dat van het personeel tewerkgesteld in gemeenten uit het Malmedyse wordt geëist dat het door een V.W.S.-examen bewijst de Duitse taal ten minste elementair te kennen en zulks omdat dit personeel, door zijn ambt, omgang heeft met het publiek.

Zij heeft daarbij evenwel laten opmerken dat het de Regie vrij stond, die kennis, op eigen verantwoordelijkheid, door andere beoordelingswijzen te controleren (advies 19.219 van 10 maart 1988).

In het huidige geval, dat betrekking heeft op nieuwe wer-vingen, werd die kennis inderdaad niet vastgesteld en kan de V.C.T. enkel constateren dat de Regie der Posterijen door haar handelwijze, artikel 15, § 3, van de voornoemde wetten niet heeft nageleefd.
(Advies 23.077 van 9 oktober 1991)

- Regie der Posterijen:

examen over de (elementaire) kennis van het Frans opgelegd aan kandidaten voor een wervingsexamen voor Duitstalige opstellers bij de post.

In het arrest 35.496 van 5 september 1990 oordeelde de Raad van State dat de Regie der Posterijen haar machten heeft overschreden door de verzoeker het bewijs van zijn kennis van het Frans te laten leveren via een taalexamen i.p.v. na te gaan of zijn diploma hem daarvan niet vrijstelde.

De V.C.T. verwijst naar haar advies 19.117B/121B/221/226/227/229/232/ van 4 februari 1988 en oordeelt dat, van het ogenblik dat uit een attest van de studieprefect blijkt dat de betrokkene een bepaald aantal lessen heeft gekregen in het Frans, de Regie der Posterijen geen taalexamen mag opleggen.

Wat het voorstel van de administratieve dienst van de Regie der Posterijen betreft om de kandidaten vrij te stellen van het examen voor het V.W.S. en hen in plaats daarvan een test bij de Regie te laten afleggen, meent de V.C.T. dat er geen sprake van kan zijn het ene examen door een ander te vervangen. Een taaltest zou in casu niets anders zijn dan een verkapt taalexamen.

(Advies 23.083/23.150/23.151/23.155 van 29 september en 9 oktober 1991)

- Service provincial itinérant de Médecine préventive:
in de medische bus die Eupen aandeed, kende geen enkel personeelslid Duits.

De *Service provincial itinérant de Médecine préventive* is een gewestelijke dienst in de zin van artikel 36, § 1, van de gecoördineerde taalwetten.

In zijn betrekkingen met particulieren is hij onderworpen aan artikel 34, § 1, dat verwijst naar de taalregeling opgelegd aan de plaatselijke diensten van de woonplaats van de betrokken particulier.

Het personeel van de in artikel 36, § 1, bedoelde diensten moet de taal kennen van het gebied waar de zetel van de dienst gevestigd is. De overheid kan personeel aanstellen dat bovendien één van beide andere talen kent (artikel 38, § 2).

De diensten bedoeld in artikel 34, § 1, of 36, § 1, worden zo georganiseerd, dat het publiek, zonder enige moeite, te woord kan gestaan worden in de talen die deze wet voor de gemeenten uit het ambtsgebied erkent (artikel 38, § 3).

Met toepassing van artikel 12,, gebruikt een plaatselijke dienst uit het Duitse taalgebied, in zijn betrekkingen met een particulier, het Frans of het Duits naargelang van de keuze van de betrokkene.

(Advies 23.101 van 26 september 1991)

B. BEHANDELING IN BINNENDIENST

- Bestuur van Waters en Bossen:
Duitstalig personeel van Walhorn en Eupen wordt verplicht een vervolmakingscursus te volgen in het Frans.

De houtvesterijen van Walhorn en Eupen zijn diensten die worden bedoeld bij artikel 41 van de gewone wet van 9 augustus 1980 tot hervorming der instellingen. Naar luid van dat artikel gebruiken de diensten van de Waalse Gewestexecutieve waarvan de werkkring zowel gemeenten van het Frans als van het Duits taalgebied omvat, het Frans of het Duits als bestuurstaal, naargelang hun zetel in het Frans of in het Duits taalgebied is gevestigd.

Aangezien de bedoelde houtvesterijen hun zetel hebben in het Duitse taalgebied, gebruiken zij het Duits in hun betrekkingen met het personeel.

Het komt de overheid toe ervoor te waken dat de cursussen door de personeelsleden van Waters en Bossen kunnen worden gevolgd in hun taal, desnoods door een beroep te doen op vertalers.

(Advies 23.004 van 13 juni 1991)

C. BETREKKINGEN MET ANDERE DIENSTEN

- Rijkswacht:

onderzoek naar het taalgebruik bij de brigades en districten.

1. Het taalgebruik bij de rijkswacht wordt geregeld door de wet van 30 juli 1938 betreffende het gebruik der talen bij het leger, waaraan de rijkswacht als een der krijgsmachten (cfr. artikel 2 van de wet van 2 december 1957 op de rijkswacht) onderworpen is. De V.C.T. is in deze onbevoegd.

2. Het taalgebruik bij het opstellen van een proces-verbaal wordt beheerst door de wet van 15 juni 1935 op het gebruik van de talen in gerechtszaken. De V.C.T. is in deze onbevoegd.

3. De wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken zijn van toepassing op:

- de berichten en mededelingen welke de militaire overheden aan het publiek richten (artikel 27 van de wet van 30 juli 1938 betreffende het gebruik der talen bij het leger); overeenkomstig artikel 11, § 2, van de gecoördineerde taalwetten worden in de gemeenten van het Duitse taalgebied de berichten en mededelingen die voor het publiek bestemd zijn in het Duits en in het Frans gesteld;

- de briefwisseling van de militaire overheden met de administratieve overheden (artikel 28 van de wet van 30 juli 1938); in zijn betrekkingen met de diensten waaronder hij ressorteert en in zijn betrekkingen met de andere diensten uit het zelfde taalgebied en uit Brussel-Hoofdstad gebruikt een plaatselijke dienst die in het Duitse taalgebied is gevestigd, het Duits; nochtans mag deze dienst, indien hij dit nuttig oordeelt, een vertaling voegen bij de bescheiden die hij richt aan de diensten waaronder hij ressorteert en aan die uit Brussel-Hoofdstad (artikel 10 van de gecoördineerde taalwetten);

- de betrekkingen met de particulieren (rechtspraak V.C.T. o.a. 11.087 van 9 oktober 1980); voor zover zij niet worden beheerst door de wet op het taalgebruik in gerechtszaken (cfr. punt 2).

Overeenkomstig artikel 12 van de gecoördineerde taalwetten gebruikt iedere plaatselijke dienst die in het Nederlandse, het Franse of het Duitse taalgebied is gevestigd, uitsluitend de taal van zijn gebied voor zijn betrekkingen met de particulieren, onverminderd de mogelijkheid die hem gelaten wordt aan de particulieren, die gevestigd zijn in een ander taalgebied, te antwoorden in de taal waarvan de betrokkenen zich bedienen.

Er wordt nochtans steeds geantwoord in de taal die door de particulier wordt gebruikt wanneer deze zich in het Frans of in het Duits wendt tot een dienst die gevestigd is in

een gemeente uit het Malmedyse of in een gemeente uit het Duitse taalgebied (artikel 12, 2e lid).
(Advies 23.013 van 7 en 21 maart 1991)

- Regie der Posterijen - Gewestelijke Directie te Luik): stuurt nog steeds Franstalige nota's aan de postkantoren uit het Duitse taalgebied.

De Gewestelijke Directie te Luik is een gewestelijke dienst in de zin van artikel 36, § 1, van de gecoördineerde taalwetten (advies 20.174/20.176 van 23 februari 1989).

In zijn betrekkingen met de plaatselijke diensten uit zijn ambtsgebied gebruikt hij de taal van het gebied waar de plaatselijke dienst gevestigd is, i.c. het Duits.

Het probleem van de ontstentenis van een vertaler bij de Gewestelijke Directie werd reeds onderzocht in advies 21.029 van 21 december 1989.

De V.C.T. verwees naar haar advies 19.235 van 10 november 1988 waarin zij het principe bevestigde volgens hetwelk "het Duitstalig personeel niet het recht mag ontzegd worden in zijn eigen taal te worden behandeld door de Gewestelijke Directie te Luik, een gewestelijke dienst in de zin van artikel 36, § 1 (cfr. artikel 36, § 1, 2°)". De Commissie voegde er aan toe dat het "de Regie toekwam haar diensten in overeenstemming daarmee te organiseren of een beroep te doen op private medewerkers".

Op 10 november 1990 bevestigde zij nogmaals dit standpunt.

De Gewestelijke Directie te Luik is nog steeds niet georganiseerd om de taken te kunnen vervullen die haar door artikel 36, § 1, worden opgelegd.

Hoewel de V.C.T. zich niet dient in te laten met de organisatie van de diensten, heeft zij toch de plicht eraan te herinneren dat deze derwijze moeten zijn georganiseerd dat ze rekening houden met de voorschriften van de gecoördineerde taalwetten, die wetten van openbare orde zijn (cfr. advies 20.174/20.176 van 23 februari 1989).
(Advies 23.079 van 9 oktober 1991)

D. BETREKKINGEN MET PARTICULIEREN

- Rijksdienst voor Sociale Zekerheid voor de provinciale en plaatselijke diensten:
Franstalig document aan een Duitstalige.

Overeenkomstig artikel 41, § 1, van de gecoördineerde taalwetten maken de centrale diensten voor hun betrekkingen met de particulieren gebruik van die van de drie talen waarvan de betrokkenen zich hebben bediend.
(Advies 22.221 van 31 januari 1991)

- Administratie voor Pensioenen:
eentalig Franse brochure *La Pension des travailleurs salariés* gestuurd aan het gemeentebestuur van Bütgenbach met het oog op de overhandiging ervan aan de inwoners.

Brochures uitgegeven door een centrale dienst en gestuurd aan de gemeentebesturen met de bedoeling ze te overhandigen aan de geïnteresseerde inwoners, zijn berichten en mededelingen die aan het publiek worden gericht door bemiddeling van de plaatselijke diensten, in de zin van artikel 40, 1ste lid, van de gecoördineerde taalwetten.

Die berichten zijn onderworpen aan de taalregeling die ter zake aan de genoemde plaatselijk diensten wordt opgelegd.

In de gemeenten van het Duitse taalgebied worden de berichten die bestemd zijn voor het publiek, gesteld in het Duits en in het Frans (artikel 11, § 2, van bovenvermelde wetten).

De Administratie voor Pensioenen diende derhalve aan de gemeenten van het Duitse taalgebied tegelijkertijd in het Duits en in het Frans gestelde brochures te sturen.
(Advies 22.303 van 13 juni 1991)

- Ministerie van het Waals Gewest (*Division du Logement*):
Franstalige formulieren en instructies voor de aanvraag van een renovatiepremie gestuurd aan een Duitstalige.

Overeenkomstig artikel 41 van de gewone wet van 9 augustus 1980 betreffende de hervorming der instellingen gebruiken de diensten van de Waalse Gewestexecutieve waarvan de werkring zowel gemeenten van het Franse taalgebied als van het Duitse taalgebied omvat voor hun betrekkingen met particulieren de taal of talen die ter zake opgelegd zijn aan de plaatselijke diensten van hun ambtsgebied.

De V.C.T. oordeelt derhalve dat de klacht ontvankelijk is en gegrond : de *Division du Logement* diende de betrokkene in het Duits gestelde formulieren te sturen.
(Advies 22.307 van 7 maart 1991)

- Fonds voor Bestaanszekerheid van de Werklieden uit het Bouwbedrijf:
Franstalig formulier aan weduwe uit het Duitse taalgebied.

Het Fonds voor Bestaanszekerheid van de Werklieden uit het Bouwbedrijf is een dienst in de zin van de gecoördineerde taalwetten en is gelijk te stellen met de uitvoeringsdiensten waarvan de werkring het hele land bestrijkt en de zetel in Brussel-Hoofdstad is gevestigd (cfr. adviezen 1896 van 18 april 1967, 4545 van 6 oktober 1977, 13.177 van 22 oktober 1981 en 14.179 van 23 september 1982).

Overeenkomstig artikel 41, § 1, van de gecoördineerde taalwetten (waarnaar artikel 44 verwijst), maken de centrale diensten voor hun betrekkingen met de particulieren gebruik van die van de drie talen waarvan de betrokkenen zich hebben bediend.

De V.C.T. is van oordeel dat de klacht ontvankelijk is maar niet gegrond: aangezien de aanvraag d.m.v. een Franstalig formulier werd gedaan, was het Fonds niet op de hoogte van de taalvoorkeur van wijlen de heer H. en zijn weduwe.

De V.C.T. oordeelt echter dat:

- de dienst moet beschikken over in het Duits gestelde formulieren;
 - de betrekkingen met de klaagster vanaf heden in het Duits moeten geschieden;
 - de dienst Duitstalige formulieren ter beschikking zou moeten stellen van de sociale organismen die bijstand verlenen aan de begunstigten.
- (Advies 23.006 van 21 maart 1991)

- Rijkswacht:
onderzoek naar het taalgebruik bij de brigades en districten.

1. Het taalgebruik bij de rijkswacht wordt geregeld door de wet van 30 juli 1938 betreffende het gebruik der talen bij het leger, waaraan de rijkswacht als een der krijgsmachten (cfr. artikel 2 van de wet van 2 december 1957 op de rijkswacht) onderworpen is. De V.C.T. is in deze onbevoegd.

2. Het taalgebruik bij het opstellen van een proces-verbaal wordt beheerst door de wet van 15 juni 1935 op het gebruik van de talen in gerechtszaken. De V.C.T. is in deze onbevoegd.

3. De wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken zijn van toepassing op:

- de berichten en mededelingen welke de militaire overheden aan het publiek richten (artikel 27 van de wet van 30 juli 1938 betreffende het gebruik der talen bij het leger);
- overeenkomstig artikel 11, § 2, van de gecoördineerde taalwetten worden in de gemeenten van het Duitse taalgebied de

berichten en mededelingen die voor het publiek bestemd zijn in het Duits en in het Frans gesteld;

- de briefwisseling van de militaire overheden met de administratieve overheden (artikel 28 van de wet van 30 juli 1938); in zijn betrekkingen met de diensten waaronder hij ressorteert en in zijn betrekkingen met de andere diensten uit het zelfde taalgebied en uit Brussel-Hoofdstad gebruikt een plaatselijke dienst die in het Duitse taalgebied is gevestigd, het Duits; nochtans mag deze dienst, indien hij dit nuttig oordeelt, een vertaling voegen bij de bescheiden die hij richt aan de diensten waaronder hij ressorteert en aan die uit Brussel-Hoofdstad (artikel 10 van de gecoördineerde taalwetten);

- de betrekkingen met de particulieren (rechtspraak V.C.T. o.a. 11.087 van 9 oktober 1980); voor zover zij niet worden beheerst door de wet op het taalgebruik in gerechtszaken (cfr. punt 2).

Overeenkomstig artikel 12 van de gecoördineerde taalwetten gebruikt iedere plaatselijke dienst die in het Nederlandse, het Franse of het Duitse taalgebied is gevestigd, uitsluitend de taal van zijn gebied voor zijn betrekkingen met de particulieren, onverminderd de mogelijkheid die hem gelaten wordt aan de particulieren, die gevestigd zijn in een ander taalgebied, te antwoorden in de taal waarvan de betrokkenen zich bedienen.

Er wordt nochtans steeds geantwoord in de taal die door de particulier wordt gebruikt wanneer deze zich in het Frans of in het Duits wendt tot een dienst die gevestigd is in een gemeente uit het Malmédysse of in een gemeente uit het Duitse taalgebied (artikel 12, 2e lid).
(Advies 23.013 van 7 en 21 maart 1991)

- Administratie der Pensioenen:

Franstalige documenten gestuurd aan een dame die de dienst in het Duits aanschreef.

De Administratie der Pensioenen is een dienst in de zin van de gecoördineerde taalwetten, waarvan de werkkring het hele land bestrijkt.

In zijn betrekkingen met een particulier gebruikt een dergelijke dienst die van de drie talen waarvan de betrokkene zich heeft bediend, conform artikel 41, § 1, van de voornoemde wetten.

De dienst was op de hoogte van de taalvoorkeur van de betrokkene, aangezien haar aanvraag in het Duits was gesteld.

Ondanks het feit dat het dossier van wijlen haar echtgenoot in het Frans was gesteld, moest de Administratie der Pensi-

===== verenigde afdelingen
oenen in haar betrekkingen met de klaagster het Duits ge-
bruiken.
(Advies 23.026 van 9 oktober 1991)

- Waalse Gewestexecutieve (Division de la Direction générale des Ressources naturelles et de l'Environnement):
eentalig Franse vragenlijst gestuurd aan bedrijven uit het
Duitse taalgebied.

De diensten van de Waalse Gewestexecutieve waarvan de werk-
kring zowel gemeenten van het Franse als van het Duitse
taalgebied omvat, vallen onder toepassing van artikel 41
van de gewone wet van 9 augustus 1980 tot hervorming der
instellingen.

Voor de betrekkingen met de private bedrijven (die gelijk-
gesteld worden met particulieren behoudens wanneer de geco-
ördineerde taalwetten in een specifiek stelsel voorzien)
gebruiken die diensten de taal of talen die ter zake opge-
legd zijn aan de plaatselijke diensten van hun ambtsgebied.

In een gemeente uit het Malmeyse of in een gemeente uit
het Duitse taalgebied wordt er steeds geantwoord in de taal
die door de particulier gebruikt wordt, wanneer deze zich
tot de dienst wendt in het Frans of in het Duits (artikel
12 van de gecoördineerde taalwetten.)

De dienst moet die regel navolgen zelfs wanneer hij het
initiatief neemt om zich tot de particulier te wenden.
(Advies 23.044 van 26 september 1991)

- Provincie Luik:
Franstalig aanslagbiljet gestuurd aan een Duitstalige uit
Eupen.

De provincie Luik is een gewestelijke dienst waarvan de
werkkring gemeenten van verschillende taalgebieden behalve
Brussel-Hoofdstad bestrijkt, en waarvan de zetel niet ge-
vestigd is in een gemeente uit het Duitse taalgebied. Met
toepassing van artikel 36, § 1, 3e lid, van de gecoördi-
neerde taalwetten, dat verwijst naar artikel 34, § 1, van
dezelfde wetten, gebruikt een dergelijke dienst in zijn
betrekkingen met een particulier, de taal die ter zake
opgelegd is aan de plaatselijke diensten van de woonplaats
van de betrokkene. Met toepassing van artikel 12, gebruikt
een plaatselijke dienst uit het Duitse taalgebied in zijn
betrekkingen met een particulier het Frans of het Duits
naargelang van de keuze van de betrokkene.

In zijn betrekkingen met een Duitstalige particulier uit
Eupen diende het provinciebestuur het Duits te gebruiken.
(Advies 23.063 van 6 november 1991)

- Ministerie van Landsverdediging:
in de "Ombudsdienst" kent geen enkel personeelslid Duits.

De ombudsdienst ressorteert rechtstreeks en uitsluitend onder de bevoegdheid van de Minister van Landsverdediging.

Artikel 8, § 3, van het koninklijk besluit van 5 november 1990 betreffende de inrichting en de werking van de verhaaldienst voor dienstplichtigen, dat de taalverhouding vaststelt, werd ingevolge advies 22.304 dat de V.C.T. op 14 maart 1991 uitbracht, nietig verklaard.

Overeenkomstig artikel 41, § 1, van de gecoördineerde taalwetten gebruiken de centrale diensten voor hun betrekkingen met de particulieren die van de drie talen waarvan de betrokkenen zich hebben bediend.

Gelet op de eigenheid van de dienst is de V.C.T. van oordeel dat alle maatregelen moeten worden genomen om een Duitstalig milicien niet alleen schriftelijk in het Duits te woord te staan, maar hem ook onmiddellijk in zijn taal te kunnen antwoorden wanneer hij zich mondeling, o.m. via de telefoon, tot de voornoemde dienst richt.
(Advies 23.084 van 6 november 1991)

- Staatssecretaris voor Volksgezondheid en Gehandicaptenbeleid:
de nieuwe parkeervergunningen voor gehandicapten zouden niet in het Duits bestaan.

De speciale kaart voor gehandicapten bestaat in het Nederlands, het Frans en het Duits. De formulieren om ze aan te vragen bestaan eveneens in de drie voornoemde talen en moeten door de betrokkene rechtstreeks aan de bevoegde Ministeries worden bezorgd.

Dit zijn het Ministerie van Financiën (Bestuur der Pensioenen), het Ministerie van Volksgezondheid en Leefmilieu (Bestuur der Oorlogsgetroffenen) en het Ministerie van Sociale Zaken (Dienst Gehandicaptenbeleid) (cfr. artikel 2 van het ministerieel besluit van 29 juli 1991).

De Dienst Gehandicaptenbeleid waartegen de klacht was gericht, is een centrale dienst die voor zijn betrekkingen met de particulieren gebruik maakt van die van de drie talen waarvan de betrokkenen zich hebben bediend (cfr. artikel 41, § 1, van de gecoördineerde taalwetten).
(Advies 23.145 van 4 december 1991)

E. BERICHTEN EN MEDEDELINGEN AAN HET PUBLIEK

- Belgisch Instituut voor Verkeersveiligheid:
verspreiding van de Franstalige brochure
Champ de bataille - ou paix in het Duitse taalgebied.

De V.Z.W. Belgisch Instituut voor Verkeersveiligheid moet worden beschouwd als een dienst in de zin van artikel 1, § 1, 2de, van de gecoördineerde taalwetten, die onder het gezag van de openbare macht staat.

De brochures over verkeersveiligheid worden door de postkantoren verspreid in alle brievenbussen van het land.

Overeenkomstig artikel 40, 1ste lid, van de voornoemde wetten zijn de berichten en mededelingen die de centrale diensten aan het publiek richten door bemiddeling van de plaatselijke diensten, onderworpen aan de taalregeling die ter zake aan genoemde diensten bij de gecoördineerde wetten wordt opgelegd.

Met toepassing van dit beginsel worden die brochures in de gemeenten van het Duitse taalgebied gesteld in het Duits en in het Frans (artikel 11, § 2, 1e lid).

De Commissie geeft in principe de voorkeur aan tweetalige brochures, maar stemt er in dit geval mee in dat er eentalige brochures worden uitgegeven, op voorwaarde dat zij qua presentatie en inhoud identiek zijn en dat beide exemplaren tegelijk worden verspreid.
(Advies 22.263/22.302/23.091 van 9 oktober 1991)

- R.T.T.:
eentalig Franse advertentie in de *Grenz-Echo* van
22, 24, 29 en 31 december 1990.

Het taalgebruik voor de berichten en mededelingen die de centrale diensten rechtstreeks tot het publiek richten, wordt geregeld door artikel 40, 2de lid van de gecoördineerde taalwetten. Luidens dit artikel worden die mededelingen in het Nederlands en in het Frans gesteld.

De klacht heeft dus geen wettelijke grond.

Niettemin rijst er onvermijdelijk een probleem betreffende het Duitse taalgebied en de V.C.T. heeft herhaaldelijk geadviseerd dat ervoor moet worden gezorgd dat de berichten en mededelingen van de centrale diensten die de Duitstalige bevolking kunnen aanbelangen, in die taal kunnen worden verspreid (cfr. adviezen 1980 van 28 september 1967, 2397 van 24 juni 1971 en 4112 van 16 september 1976).

De V.C.T. adviseert dat de R.T.T. bij het publiceren van een mededeling die de hele bevolking aanbelangt, die zou

publiceren in het Duits en in het Frans in de *Grenz-Echo*, omdat dit het enige Duitstalige dagblad is in België. (Advies 23.002 - 23.003 van 28 maart 1991)

- Rijkswacht:

onderzoek naar het taalgebruik bij de brigades en districten.

1. Het taalgebruik bij de rijkswacht wordt geregeld door de wet van 30 juli 1938 betreffende het gebruik der talen bij het leger, waaraan de rijkswacht als een der krijgsmachten (cfr. artikel 2 van de wet van 2 december 1957 op de rijkswacht) onderworpen is. De V.C.T. is in deze onbevoegd.

2. Het taalgebruik bij het opstellen van een proces-verbaal wordt beheerst door de wet van 15 juni 1935 op het gebruik van de talen in gerechtszaken. De V.C.T. is in deze onbevoegd.

3. De wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken zijn van toepassing op:

- de berichten en mededelingen welke de militaire overheden aan het publiek richten (artikel 27 van de wet van 30 juli 1938 betreffende het gebruik der talen bij het leger); overeenkomstig artikel 11, § 2, van de gecoördineerde taalwetten worden in de gemeenten van het Duitse taalgebied de berichten en mededelingen die voor het publiek bestemd zijn in het Duits en in het Frans gesteld;

- de briefwisseling van de militaire overheden met de administratieve overheden (artikel 28 van de wet van 30 juli 1938); in zijn betrekkingen met de diensten waaronder hij ressorteert en in zijn betrekkingen met de andere diensten uit het zelfde taalgebied en uit Brussel-Hoofdstad gebruikt een plaatselijke dienst die in het Duitse taalgebied is gevestigd, het Duits; nochtans mag deze dienst, indien hij dit nuttig oordeelt, een vertaling voegen bij de bescheiden die hij richt aan de diensten waaronder hij ressorteert en aan die uit Brussel-Hoofdstad (artikel 10 van de gecoördineerde taalwetten);

- de betrekkingen met de particulieren (rechtspraak V.C.T. o.a. 11.087 van 9 oktober 1980); voor zover zij niet worden beheerst door de wet op het taalgebruik in gerechtszaken (cfr. punt 2).

Overeenkomstig artikel 12 van de gecoördineerde taalwetten gebruikt iedere plaatselijke dienst die in het Nederlandse, het Franse of het Duitse taalgebied is gevestigd, uitsluitend de taal van zijn gebied voor zijn betrekkingen met de particulieren, onverminderd de mogelijkheid die hem gelaten wordt aan de particulieren, die gevestigd zijn in een ander taalgebied, te antwoorden in de taal waarvan de betrokkenen zich bedienen.

Er wordt nochtans steeds geantwoord in de taal die door de particulier wordt gebruikt wanneer deze zich in het Frans of in het Duits wendt tot een dienst die gevestigd is in een gemeente uit het Malmeyse of in een gemeente uit het Duitse taalgebied (artikel 12, 2e lid).
(Advies 23.013 van 7 en 21 maart 1991)

- Minister van Justitie:

folders betreffende de nieuwe huurwet enkel in het Frans verkrijgbaar in de postkantoren van het Duitse taalgebied.

Een folder uitgaande van het Ministerie van Justitie, verspreid door INBEL en door dit laatste ter beschikking van het publiek gelegd in de postkantoren, is een bericht en mededeling die de centrale diensten tot het publiek richten door bemiddeling van de plaatselijke diensten.

Overeenkomstig artikel 40, 1ste lid, van de gecoördineerde taalwetten zijn deze berichten onderworpen aan de taalregeling die ter zake aan genoemde plaatselijke diensten bij deze gecoördineerde wetten wordt opgelegd.

In de gemeenten van het Duitse taalgebied worden de berichten, mededelingen en formulieren die voor het publiek bestemd zijn in het Duits en in het Frans gesteld (artikel 11, § 2, van de voornoemde wetten).

De folders die door een centrale dienst in de postkantoren ter beschikking van het publiek worden gelegd, mogen eenzijdig zijn in zoverre er altijd bescheiden in de ene en de andere taal beschikbaar zijn voor het publiek (advies 22.015 van 29 maart, 31 mei, 28 juni 1990).

De V.C.T. oordeelt dat de klacht ontvankelijk is en gegrond in de mate dat er in de postkantoren van het Duitse taalgebied niet overal tegelijk Franstalige en Duitstalige folders beschikbaar waren.

(Advies 23.037 van 9 oktober 1991)

- Provincie Luik (Service provincial d'Information sur l'Environnement):

verspreiding, in het kader van het Jaar van de Haag, van brochures en formulieren die enkel in het Frans beschikbaar zijn.

Het verspreiden van een brochure door een openbare dienst is een bericht en mededeling aan het publiek in de zin van de gecoördineerde taalwetten.

Het aanvraagformulier kan bij de Service provincial d'Information sur l'Environnement aangevraagd worden (artikel 2 van het reglement). Het is derhalve een betrekking van deze dienst met een particulier waarvan de taal bekend is.

De werkkring van de *Service provincial d'Information sur l'Environnement* beslaat de hele provincie Luik. Het is derhalve een gewestelijke dienst in de zin van artikel 36, § 1.

De berichten, mededelingen en formulieren die hij rechtstreeks aan het publiek richt en de formulieren die hij op dezelfde wijze afgeeft, stelt hij in de taal of talen die ter zake opgelegd zijn aan de plaatselijke diensten van de gemeenten waar zijn zetel gevestigd is (artikel 34, § 1).

De berichten en mededelingen die in de andere gemeenten van het ambtsgebied aan het publiek worden gericht, dienen de taalregeling te volgen die ter zake aan de plaatselijke diensten van deze gemeenten is opgelegd (advies 1868 van 5 oktober 1967).

In zijn betrekkingen met een particulier gebruikt bovengenoemde gewestelijke dienst de taal die te dezer zake opgelegd is aan de plaatselijke diensten van de woonplaats van de betrokken particulier.

De klacht is niet gegrond wat de publikatie van het reglement betreft: dit werd gepubliceerd in het Duits. De klacht is gegrond wat de verspreiding van de eentalig Franse brochure en het ontbreken van Duitstalige aanvraagformulieren betreft.
(Advies 23.043 van 9 oktober 1991)

- Gemeente Kelmis:
wegwijzer met de vermelding *Exposition* bij het *Göhtalmuseum*.

De V.Z.W. *Göhtalmuseum* is volgens het College van Burgemeester en Schepenen geen gemeentelijke dienst, maar uit de statuten blijkt dat zij, gelet op haar banden met de gemeente, ook geen louter privé-vereniging is.

De wegwijzer voor de voornoemde tentoonstelling is een bericht en mededeling aan het publiek in de zin van de gecoördineerde taalwetten.

Overeenkomstig artikel 11, § 2, worden deze berichten in het Duitse taalgebied gesteld in het Duits en in het Frans.

Volgens de vaste rechtspraak van de V.C.T. mag een dergelijk bericht recto-verso zijn op voorwaarde dat op beide voor het publiek zichtbare zijden vermeldingen in dezelfde lettertekens en van dezelfde afmetingen voorkomen.

De V.C.T. oordeelt dat de klacht ontvankelijk is doch niet gegrond: de wegwijzer draagt op zijn achterkant de vermelding *Ausstellung*.
(Advies 23.078 van 6 november 1991)

HOOFDSTUK DRIE BIJZONDERE RUBRIEKEN

I. TAAIGEBRUIK IN DE BEDRIJVEN

- Unerg, Ebes, Intercom:
eentalig Franse mededeling aan de aandeelhouders in de *Grenz-Echo*.

De wijze waarop de oproepingen tot de algemene vergaderingen worden gedaan, zijn voorgeschreven in de wet van 9 juli 1935, gecoördineerd bij koninklijk besluit van 30 november 1935 betreffende de handelsvennootschappen.

Derhalve valt de bewuste mededeling onder toepassing van artikel 52, § 1, van de gecoördineerde taalwetten, volgens hetwelk het bedrijf de taal dient te gebruiken van het gebied waar zijn exploitatiezetels gevestigd zijn.

De vennootschappen Unerg, Ebes en Intercom hadden geen exploitatiezetels in het Duitse taalgebied, zij waren dus niet verplicht een mededeling in het Duits te laten publiceren.

De V.C.T., die verder haar advies 1560 van 23 februari 1967 citeert, acht de klacht ontvankelijk maar niet gegrond. (Advies 22.134 van 31 januari, 7 maart en 28 maart 1991)

- N.V. Procter & Gamble Benelux:
privé-bedrijf met exploitatiezetel te Brussel (artikel 52)

Volgens de vaste rechtspraak van de V.C.T. maakt de correspondentie betreffende een plaatsaanvraag deel uit van de precontractuele fase waarin de sociale betrekkingen met het personeel worden aangeknoopt.

Een privé-bedrijf met exploitatiezetel te Brussel-Hoofdstad moet, overeenkomstig artikel 52, § 1, van de gecoördineerde taalwetten de sollicitatieformulieren bestemd voor de Nederlandstaligen in het Nederlands opstellen, zonder afbreuk te doen aan het recht van de maatschappij om de Engelse taalkennis van de kandidaten te controleren. (Advies 22.141 van 10 januari 1991)

DEEL TWEE
BIJZONDER VERSLAG VAN DE
NEDERLANDSE AFDELING

HOOFDSTUK EEN ALGEMEENHEDEN

De Nederlandse afdeling (N.A.) van de V.C.T. waakt, op grond van artikel 61, § 5, van de bij koninklijk besluit van 18 juli 1966 gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken voor de toepassing van die wetten in het homogeen Nederlands taalgebied. Tevens heeft zij de controle over de naleving van de decreten van de Vlaamse Raad tot regeling van het gebruik van de talen.

De N.A. hield in 1991 acht zittingen. Tijdens datzelfde jaar werden zeventien klachten ingediend. Zij bracht twintig adviezen uit. Vier adviezen handelen over het decreet van 19 juli 1973 tot regeling van het gebruik van de talen voor de sociale betrekkingen tussen de werkgevers en de werknemers, alsmede van de door de wet en verordeningen voorgeschreven akten en bescheiden van de ondernemingen (hierna, taaldecreet), en zestien over de toepassing van de gecoördineerde taalwetten. Twee klachten werden ingetrokken door de klager en twee andere zonder gevolg door de N.A. geklasseerd.

In 1991 werd met toepassing van artikel 5 van het taaldecreet, door negen werkgevers een aanvraag om vertaling van berichten, mededelingen, akten, getuigschriften en formulieren bestemd voor hun personeel, betekend aan de ambtenaar van de N.A. die met het toezicht op de uitvoering van dit decreet is belast. Het gaat om de volgende bedrijven:

- D/VPB/62 - N.V. SCANIA - vernieuwing
- D/VPB/79 - N.V. CIBA-GEIGY - vernieuwing
- D/VPB/16 - N.V. TELEMECANIQUE - vernieuwing
- D/VPB/86 - N.V. ALUMINIUM-EUROPE - vernieuwing
- D/VPB/75 - N.V. FACQ - vernieuwing
- D/VPB/83 - N.V. KODAK - vernieuwing
- D/VPB/90 - N.V. ENVELTEC - vernieuwing
- D/VPB/29 - N.V. LOCADIF - vernieuwing
- D/VPB/23 - N.V. HAESELDONCKX - vernieuwing

I. KLACHTEN WAAROVER DE N.A. ZICH NIET HEEFT UITGESPROKEN
WEGENS ONBEVOEGDHEID

A. GECOORDINEERDE TAALWETTEN EN/OF TAALDECREET NIET VAN
TOEPASSING

- Alseberg:
zaal ter beschikking gesteld voor een tweetalige openbare
verkoop.

De uitbater van de zaal waar de openbare verkoop wordt
gehouden en de private firma die een dergelijke verkoop
organiseert zijn vrij de talen te gebruiken die zij verkie-
zen.

(Adviezen 22.010, 22.137, 22.145 en 22.066 van 31 januari
1991 en 23.033 van 27 juni 1991)

- Groep Adornes:
tweetalige uitnodigingen voor een openingstentoonstelling
in de Brugse Stadshallen.

Aangezien de coöperatieve vennootschap Adornes door het
stadsbestuur niet is belast met een taak, dus geen openbaar
karakter heeft en met de stad Brugge enkel een concessie-
of huurovereenkomst heeft, is zij vrij de talen te gebrui-
ken die zij verkiest.

(Advies 22.104 van 2 oktober 1991)

B. TAALGEBRUIK IN GERECHTSZAKEN

- Politiecommissaris te Overijse:
Nederlandstalige brief aan een Franstalige.

Een Pro Justitia wordt geregeld door de wet van 15 juni op
het gebruik van de talen in gerechtszaken.

(Advies 23.046 van 2 oktober 1991)

HOOFDSTUK TWEE
RECHTSPRAAK

*DECREET VAN 19 JULI 1973

- Distrigas te Weelde:
gebruik van een computer met een volledig Engelstalig toetsenbord en een beeldscherm waarop Engels- en Franstalige teksten verschijnen.

De N.A. bevestigt haar advies 3258 van 24 februari 1976. Zij oordeelt in dat advies, dat de N.V. Distrigas voor de toepassing van de gecoördineerde taalwetten moet worden gerangschikt onder artikel 1, § 1, 2°, van die wetten; dat de N.V. niet onder het gezag staat van een openbare macht zoals bedoeld in artikel 1, § 2, 2° lid, van de gecoördineerde taalwetten; dat de bepalingen van diezelfde taalwetten inzake de inschrijving van de personeelsleden op taalkaders en het verdelen van de betrekkingen over taalkaders - bepalingen die betrekking hebben op de organisatie van de diensten, op de rechtspositie van het personeel en op de door dit laatste verkregen rechten - niet op haar toepasselijk zijn.

Op de exploitatiezetels die gevestigd zijn in het homogeen Nederlands taalgebied, moet toepassing het taaldecreet worden toegepast.

Om die redenen adviseert de N.A. dat in de exploitatiezetel, het compressiestation van de N.V. Distrigas te Weelde, de computerprogramma's door de N.V. opgesteld, in het Nederlands dienen te zijn overeenkomstig de artikelen 2 en 4, § 1, van het taaldecreet. Het zijn mededelingen en bevelen bestemd voor het personeel.
(Advies 22.247 van 6 november 1991)

- Bedrijven uit Vilvoorde:
tweetalige oproepingsbrieven voor de sociale verkiezingen.

Aangezien de oproepingsbrieven voor de sociale verkiezingen wettelijk voorgeschreven akten zijn en tevens documenten bestemd voor het personeel, moeten zij in een exploitatiezetel uit het Nederlandse taalgebied in het Nederlands worden gesteld en mogen zij enkel tweetalig zijn indien aan

de voorschriften van artikel 5, 2de en 3de lid, van het taaldecreet is voldaan.
(Adviezen 23.116 en 23.125 van 6 november 1991)

- N.V. uit Sint-Lambrechts-Woluwe:
vraag om advies over het taalgebruik in de oprichtingsakte en de latere notulen van een N.V. met maatschappelijke zetel te Sint-Lambrechts-Woluwe die opslagplaatsen bouwt te Vilvoorde om ze later te verhuren.

De taal van het gebied waar de exploitatiezetel of -zetels gevestigd zijn, is bepalend voor de oprichtingsakte en de latere notulen. Voor zover deze N.V. geen personeel tewerkstelt in het Nederlandse taalgebied is het taaldecreet niet van toepassing. Wordt er ooit personeel tewerkgesteld te Vilvoorde, dan is op die exploitatiezetel het evenvermeld decreet wel van toepassing.

Als de exploitatiezetel van de op te richten N.V. in Brussel-Hoofdstad is gevestigd, dan gelden de voorschriften van artikel 52 van de gecoördineerde taalwetten.

In haar advies 1560 van 23 februari 1967 wees de V.C.T. er reeds op dat de exploitatiezetel tegenover de maatschappelijke zetel staat. Toch kan de maatschappelijke of administratieve zetel soms als exploitatiezetel worden beschouwd. Zo zal bij het oprichten van een vennootschap die nog geen exploitatiezetel heeft, de maatschappelijke zetel voor de toepassing van de taalwet als exploitatiezetel gelden bij het verlijden en publiceren van de oprichtingsakte. Te Brussel-Hoofdstad stellen, krachtens artikel 52, § 1, 2e lid, van de gecoördineerde taalwetten, de privé nijverheids-, handels- en financiebedrijven hun akten en bescheiden, voorgeschreven door wetten en reglementen, op in de taal hunner keuze, hetzij het Nederlands hetzij het Frans. Zij kunnen deze documenten ook in de beide talen opstellen.

Indien de N.V. exploitatiezetels zou hebben in verschillende taalgebieden, dan is het voorschrift cumulatief en adviseert de N.A. dat de publikatie in de beide landstalen moet geschieden. Met exploitatiezetels te Brussel-Hoofdstad en in het Nederlandse taalgebied dient ofwel de taal van dit taalgebied ofwel het Nederlands en het Frans te worden gebruikt.

(Advies 22.259 van 31 januari 1991)

***GECOÖRDINEERDE TAALWETTEN**

I. TOEPASSINGSSFEER

- **Gerechtsdeurwaarders:** verspreiding, in het Nederlandse taalgebied, van tweetalige berichten m.b.t. een openbare verkoping; gebruik van het Frans tijdens de verkoping.

De N.A. bevestigt haar vorige adviezen inzonderheid het advies 20.024 van 20 september 1988 waarin zij o.m. overwoog dat de gerechtsdeurwaarders die zich op privaatrechtelijk terrein begeven ten behoeve van hun particuliere cliënten, gelet op hun investituur en de taak die hen werd opgedragen in het belang van het algemeen, als diensten dienen te worden beschouwd in de zin van artikel 1, § 1, 2°, van de gecoördineerde taalwetten; dat de aankondiging van een openbare verkoping een bij wet voorgeschreven bericht aan het publiek is dat als een administratieve handeling moet worden beschouwd; dat een dienst in de zin van artikel 1, § 1, 2°, ertoe gehouden is de gecoördineerde taalwetten na te leven; dat een dergelijk bericht aan het publiek, verspreid in een gemeente zonder speciale regeling uit het Nederlandse taalgebied, uitsluitend in de taal van het gebied dient te zijn krachtens artikel 11, § 1, van diezelfde taalwetten.

In haar advies 16.068 van 10 september 1985, over de gerechtelijke openbare verkoping van de activa van de N.V. Nobels-Pelman te St. Niklaas, overwoog de N.A. dat gesprekken gevoerd tussen de gerechtsdeurwaarder en het publiek ter verduidelijking van de te verkopen zaken, deel uitmaken van de gehele verkoopprocedure waarop de wet op het taalgebruik in gerechtszaken van toepassing is.

Aangezien de gerechtsdeurwaarder, die zich op privaatrechtelijk terrein begeeft ten behoeve van zijn particuliere cliënten, dient te worden beschouwd als een dienst in de zin van artikel 1, § 1, 2°, van de gecoördineerde taalwetten, moet een openbare verkoping in een Nederlandstalige gemeente zonder speciale taalregeling dan ook overeenkomstig de artikelen 10 en 11, § 1, van de gecoördineerde taalwetten volledig en uitsluitend in het Nederlands worden gehouden. Dat betreft zowel de noteringen door de gerechtsdeurwaarder, als de lijst en omschrijving van de goederen, als de mondelinge mededelingen aan het publiek ter plaatse.

(Adviezen 22.010, 22.137, 22.145 en 22.066 van 31 januari 1991 en 23.034 van 27 juni 1991)

II. PLAATSELIJKE DIENSTEN

A. BEHANDELING IN BINNENDIENST

- Stad Gent:

Engelstalige computercursussen voor het personeel.

Iedere plaatselijke dienst die in het Nederlandse taalgebied is gevestigd, gebruikt uitsluitend het Nederlands in zijn binnendiensten.

Aangezien uit het onderzoek bleek dat dit voorschrift werd nageleefd, acht de V.C.T. de klacht ongegrond.
(Advies 22.103 van 27 juni 1991)

- Gemeente Asse:

Latijnse plantenbenamingen in dossiers van de gemeenteraad.

Aangezien het gebruik van de Latijnse benaming van planten noodzakelijk is om de gewenste beplantingen aan te schaffen en dat in de mate van het mogelijke de Nederlandstalige soortnaam tussen haakjes in de lastenboeken wordt vermeld, acht de N.A. de klacht ongegrond.
(Advies 23.056 van 6 november 1991)

B. BETREKKINGEN MET PARTICULIEREN

- Parkeergarage Ladeuze te Leuven: tweetalige parkeertickets.

Artikel 1, § 1, 2°, van de gecoördineerde taalwetten bepaalt dat diezelfde taalwetten van toepassing zijn op de natuurlijke en rechtspersonen die concessiehouder zijn van een openbare dienst of die belast zijn met een taak die de grenzen van een privaat bedrijf te buiten gaat en die de wet of de openbare machten hun hebben toevertrouwd in het belang van het algemeen. De uitbater van de parkeergarage (thans de N.V. Parking Ladeuze) dient derhalve volgens artikel 12 van de bovenvermelde taalwetten enkel het Nederlands te gebruiken in zijn betrekkingen met particulieren.
(Advies 22.047 van 2 oktober 1991)

- Belgisch Instituut voor de Verkeersveiligheid: uitreiking van Franstalige formulieren en bekwaamheidsattesten door rijkswachters.

Rijkswachters of aangestelden die optreden voor naam en rekening van het Belgisch Instituut voor de Verkeersveiligheid in een gemeente zonder speciale regeling uit het Ne-

derlandse taalgebied dienen de bepalingen in acht te nemen die van toepassing zijn op de plaatselijke diensten van het homogeen Nederlands taalgebied (cfr. adviezen 19.174 van 20 september 1988 en 20.151 van 24 januari 1989).

Dit houdt in dat dergelijke getuigschriften alleen in het Nederlands mogen worden uitgereikt, dat de publikaties in het Nederlands moeten zijn gesteld en dat het personeel met de particulieren het Nederlands moet gebruiken.
(Advies 22.109 van 2 oktober 1991)

C. BERICHTEN EN MEDEDELINGEN AAN HET PUBLIEK

- Postkantoor Overijse:
afstempeling met de vermelding "Overijse, waar Vlamingen thuis zijn".

Met toepassing van artikel 11 van de gecoördineerde taalwetten moet het postkantoor van Overijse, een plaatselijke dienst, de mededelingen die voor het publiek bestemd zijn in de taal van het gebied stellen.

De klacht is niet gegrond.
(Advies 23.046 van 2 oktober 1991)

- Gentse Watervoorzieningsbedrijf:
Franse sleutelmonden met eentalig Franse teksten.

Het Gentse Watervoorzieningsbedrijf is een stadsbedrijf en moet dus beschouwd worden als een plaatselijke dienst die bijgevolg de mededelingen die voor het publiek zijn bestemd in de taal van zijn gebied moet stellen.

De N.A. neemt akte van het feit dat sedert tientallen jaren geen Franstalige opschriften meer worden gebruikt zodat deze geleidelijk op de sleutelmonden zullen verdwijnen.
(Advies 23.074 van 6 november 1991)

D. AKTEN, GETUIGSCHRIFTEN, VERKLARINGEN, MACHTIGINGEN EN VERGUNNINGEN

- Belgisch Instituut voor de Verkeersveiligheid:
uitreiking van Franstalige formulieren en bekwaamheidsattesten door rijkswachters.

Rijkswachters of aangestelden die optreden voor naam en rekening van het Belgisch Instituut voor de Verkeersveiligheid in een gemeente zonder speciale regeling uit het Nederlandse taalgebied dienen de bepalingen in acht te nemen

nederlandse afdeling
die van toepassing zijn op de plaatselijke diensten van het
homogeen Nederlands taalgebied.

Dit houdt in dat dergelijke getuigschriften alleen in het
Nederlands mogen worden uitgereikt, dat de publikaties in
het Nederlands moeten zijn gesteld en dat het personeel het
Nederlands moet gebruiken met het publiek.
(Advies 22.109 van 2 oktober 1991)

- Gemeente Alseberg:

afwijzing van het uitdrukkelijk verzoek van de klager om
een wettelijke Nederlandstalige identiteitskaart
te ontvangen.

In de adviezen 16.102 van 10 mei 1984 en 16.102 B van 21
maart 1985 oordeelde de V.C.T. o.m. dat de nationale iden-
titeitskaart in wezen een getuigschrift is, uitgereikt door
een plaatselijke dienst, en dat een dergelijk document
overeenkomstig artikel 14 van de gecoördineerde taalwetten,
in een gemeente zonder speciale regeling van het Nederland-
se taalgebied, volledig en uitsluitend moet worden opge-
steld in de taal van het gebied. Die adviezen werden even-
wel niet gevolgd door de Minister van Binnenlandse Zaken.

De N.A. wijst erop dat deze aangelegenheid wordt geregeld
door artikel 4 van het koninklijk besluit van 29 juli 1985
betreffende de identiteitskaarten.
(Advies 23.060 en 23.100 van 6 juni 1991)

III. GEWESTELIJKE DIENSTEN

A. BERICHTEN EN MEDEDELINGEN AAN HET PUBLIEK

- Iverlek:

Franstalige berichten op diverse T.V.-kanalen in gemeenten
zonder speciale regeling van het Nederlandse taalgebied.

Aangezien de Intercommunale samenwerkende vennootschap
Iverlek aan de V.C.T. meedeelde dat het technisch onmoge-
lijk is om uitsluitend aan de gemeenten met taalfacilitei-
ten tweetalige informatie te verschaffen, stelde de V.C.T.
in haar adviezen 21.020 van 9 november 1989 en 22.022 van 6
december 1990 dat het aangewezen zou zijn dat elke Neder-
landstalige mededeling vergezeld wordt van een Franstalig
bericht met de voorafgaande vermelding : "A l'attention des
habitants des communes périphériques".

De N.A. verwijst naar die adviezen.
(Advies 22.233 van 2 oktober 1991)

DEEL DRIE
BIJZONDER VERSLAG VAN DE
FRANSE AFDELING

Met toepassing van artikel 61, § 5, van de gecoördineerde taalwetten waakt de Franse afdeling (F.A.) voor de toepassing van die wetten in het homogeen Frans taalgebied.

In 1991 werd bij de F.A. geen enkele klacht ingediend.

Nochtans vergaderde zij herhaalde keren om zich te beraden over belangrijke dossiers die door de V.C.T. in verenigde vergadering werden behandeld: het betreft de taalkaders van de D.O.S.Z., van het Ministerie van Landbouw en van de Régie voor Maritiem Transport en het beroep dat de V.C.T. bij de Raad van State heeft ingediend i.v.m. de vernietiging van benoemingen bij het Ministerie van Openbare Werken.

INHOUD

ALGEMEENHEDEN

I.	SAMENSTELLING VAN DE COMMISSIE EN VAN DE ADMINISTRATIEVE DIENST	4
A.	SAMENSTELLING VAN DE COMMISSIE	4
B.	SAMENSTELLING VAN DE ADMINISTRATIEVE DIENST	6
II.	WERKZAAMHEDEN VAN DE COMMISSIE	6

RECHTSPRAAK

	DEEL EEN: VERSLAG VAN DE VERENIGDE AFDELINGEN	10
	HOOFDSTUK EEN: ALGEMEENHEDEN	11
	KLACHTEN WAAROVER DE V.C.T. ZICH NIET HEEFT UITGESPROKEN WEGENS ONBEVOEGDHEID	11
A.	GECOORDINEERDE WETTEN NIET VAN TOEPASSING	11
B.	TAALGEBRUIK IN GERECHTSZAKEN	12
C.	TAALGEBRUIK BIJ HET LEGER	13
	HOOFDSTUK TWEE: RECHTSPRAAK	15
I.	DIENSTEN WAARVAN DE WERKKRING HET HELE LAND BESTRIJKT	15
A.	TRAPPEN VAN DE HIERARCHIE EN TAALKADERS	15
	Algemeenheden	
	1. Aantal uitgebrachte adviezen	15
	2. Controle en naleving van de taalkaders	15
	3. Ontstentenis van taalkaders	15
	Rechtspraak	
	1. Trappen van de hiërarchie	18
	2. Taalkaders	19
	3. Niet-naleving van de taalkaders	22
	4. Ontstentenis van taalkaders	23

B.	TWEETALIG ADJUNCT	24
C.	TAALKENNIS VAN HET PERSONEEL	25
D.	ORGANISATIE VAN DE DIENSTEN	30
E.	BEHANDELING IN BINNENDIENST	31
F.	BETREKKINGEN MET EEN PRIVAAT BEDRIJF	31
G.	BETREKKINGEN MET PARTICULIEREN	32
H.	BERICHTEN EN MEDEDELINGEN AAN HET PUBLIEK	36
I.	AKTEN, GETUIGSCHRIFTEN, VERKLARINGEN, MACHTIGINGEN EN VERGUNNINGEN	40
J.	SABENA	40
II.	DIENSTEN VAN DE GEMEENSCHAPS- EN GEWESTEXECUTIEVEN	42
A.	TAALKENNIS VAN HET PERSONEEL	42
B.	BETREKKINGEN MET PARTICULIEREN	43
C.	BERICHTEN EN MEDEDELINGEN AAN HET PUBLIEK	45
III.	DIENSTEN DIE IN HET BUITENLAND ZIJN GEVESTIGD	47
IV.	GEWESTELIJKE DIENSTEN	47
A.	TAALKENNIS VAN HET PERSONEEL	47
B.	BETREKKINGEN MET PARTICULIEREN	49
C.	BERICHTEN EN MEDEDELINGEN AAN HET PUBLIEK	50
V.	BRUSSEL-HOOFDSTAD	
	* GEWESTELIJKE EN NIET-GEMEENTELIJKE PLAATSELIJKE DIENSTEN	51
A.	TAALKENNIS VAN HET PERSONEEL	51
B.	BETREKKINGEN MET PARTICULIEREN	52
C.	BERICHTEN EN MEDEDELINGEN AAN HET PUBLIEK	55
	* GEMEENTELIJKE PLAATSELIJKE DIENSTEN O.C.M.W.- BRUSSELSE AGGLOMERATIE	57
A.	TAALKENNIS VAN HET PERSONEEL	57
B.	BEHANDELING IN BINNENDIENST	58
C.	BETREKKINGEN MET PARTICULIEREN	59
D.	BERICHTEN EN MEDEDELINGEN AAN HET PUBLIEK	60
VI.	GEMEENTEN MET EEN SPECIALE REGELING	61
A.	BEHANDELING IN BINNENDIENST	61
B.	BETREKKINGEN MET PARTICULIEREN	62
C.	BERICHTEN EN MEDEDELINGEN AAN HET PUBLIEK	64
D.	AKTEN, GETUIGSCHRIFTEN, VERKLARINGEN, MACHTIGINGEN EN VERGUNNINGEN	67

VII.	DUITS TAALGEBIED EN GEMEENTEN UIT HET MALMEDYSE	68
A.	TAALKENNIS VAN HET PERSONEEL	68
B.	BEHANDELING IN BINNENDIENST	72
C.	BETREKKINGEN MET ANDERE DIENSTEN	73
D.	BETREKKINGEN MET PARTICULIEREN	75
E.	BERICHTEN EN MEDEDELINGEN AAN HET PUBLIEK	80
	HOOFDSTUK DRIE: BIJZONDERE RUBRIEKEN	84
I.	TAALGEBRUIK IN DE BEDRIJVEN	84
II.	TOEPASSING VAN DE GECOORDINEERDE TAALWETTEN OP DE NOTARISSEN	85
	DEEL TWEE: BIJZONDER VERSLAG VAN DE NEDERLANDSE AFDELING	86
	HOOFDSTUK EEN: ALGEMEENHEDEN	87
	KLACHTEN WAAROVER DE N.A. ZICH NIET HEEFT UITGESPROKEN WEGENS ONBEVOEGDHEID	88
A.	TAALWETTEN EN/OF DECREET NIET VAN TOEPASSING	88
B.	TAALGEBRUIK IN GERECHTSZAKEN	88
	HOOFDSTUK TWEE: RECHTSPRAAK	89
	* DECREET VAN 19 JULLI 1973	89
	* GECOORDINEERDE TAALWETTEN	91
I.	TOEPASSINGSSFEER	91
II.	PLAATSELIJKE DIENSTEN	92
A.	BEHANDELING IN BINNENDIENST	92
B.	BETREKKINGEN MET PARTICULIEREN	92
C.	BERICHTEN EN MEDEDELINGEN AAN HET PUBLIEK	93
D.	AKTEN, GETUIGSCHRIFTEN, VERKLARINGEN, MAGTIGINGEN EN VERGUNNINGEN	93

III. GEWESTELIJKE DIENSTEN	94
BERICHTEN EN MEDEDELINGEN AAN HET PUBLIEK	94
DEEL DRIE: BIJZONDER VERSLAG VAN DE FRANSE AFDELING	95